

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
TIMIȘOARA, I., Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28-10.

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. în Reg. publ. per 934-1938.
Trib. Timișoara.
Redactor resp.: Dr. VÁRNAY ELEMÉR

Munkaterv és választás

Az ország egyes részeiben már megalakultak a Magyar Népközösség tagozatai és rövidesen sor kerül a Bánságban is a szervezet szabályszerű megalakítására. A bánsági tagozat élén önzetlen munkavállalással azok állanak, akik központi megbízás alapján az előkészületek elvégzését vállalták. A Népközösség taglétszáma a nekiindulás első hetei után már meghaladta az egykori Magyar Párt tagjainak számát, ami annak bizonyítéka, hogy ez az összes néprétegek széles összefogását megvalósítani engedő és pártkeretektől független egyesülési lehetőség a magyarság körében nemcsak megértésre, hanem rokonszenvre is talált. A Magyar Népközösség akkor éri el célját, ha valóban az egész romániai magyarság közössége lesz és abban mindenki megtalálja helyét, otthonát, aki magyarnak érzi és vallja magát. Egy nagy és saját állama határai között élő úgynevezett többségi nemzet megengedheti magának a pártokra való tagozódás luxusát, sőt ez talán szükséges is. Más a nemzetkisebbségi sorsban élő nép helyzete és adottságai. És mások célkitűzései is. Ezért tartjuk a romániai magyarság szempontjából üdvösnek, hogyha már régebben nem csinálta meg, hűsz esztendő után a viszonyok kényszerítették ennek a szervnek az életre hívására.

A népközösségi szervezetben mérhetetlen lehetőségek rejtőznek a magyarság életviszonyainak megjavítására, nemzetiségének megőrzésére és így fennmaradásának biztosítására kisebbségi nemzetsorsban is. Nem szabad azonban megelégednünk azzal, hogy a szervezetet papíron megalakítjuk és azután a megválasztott vezetőségre és a sorsra bizzuk a feladatok megvalósítását. A Népközösség akkor lesz valóban a nemzetsoport népi közössége, ha annak munkájában mindenki legjobb tudása és tehetsége szerint résztvesz, ha mindig és mindenben a közösség tagjának érzi magát, ha nemcsak bajában fordul hozzája, hanem egész életét a közösség életének keretei közé helyezi. Egy mindenkiért és mindenki egyért, ezt legutóbbi vezércikkünk írja megállapította. Ne csak a magunk érdekeinek védelmét és képviselést várjuk a népközösségtől, hanem járuljunk hozzá mások érdekeinek védelméhez is. Ne csak kapni akarjunk, hanem adni is. Együttérzést, munkavállalást és felelősségvállalást is. Ne bujjunk mások felelőssége mögé, hanem mindig úgy viselkedjünk, mindenkor úgy tegyünk, mint ha azért magunknak saját személyünkben kellene vállalni a felelősséget. A Népközösség legyen valóban egész népünknek egysége és közössége.

Ez a közösség nem lehet csak érzelmi egység. Szükséges az érdekek közösségének tudata és tudatosítása is. Ezt pedig a legszebb cikkeik és a legtüzebb szövegek sem valósíthatják meg egymagukban. Ehhez program kell. Az élet és együttélés minden terére kiterjedő munkaterv. Nem emberek körül akar és tud csoportosulni a magyarság, hanem program körül. És mert ez így van, a magunk részéről helyesnek és üdvösnek tartjuk, hogy mielőtt a Magyar Népközösség a Bánságban alapszabályszerűen is megalakulna, készítettessék el a minden részletre kiterjedő munkaterv. Helyes Meggyessy Istvánnak az a felvetett ötlete, hogy az egyes szakosztályok — akár pályázat formájában is — készítsék el azt a munkatervet, mely feladatokat magában foglalja. Az egyes szakosztályok által így elkészített programot azután a szakosztályi vezetők közösen vizsgálják felül és egységesítik, kiküszöbölve az esetleges hatásköri összeütközéseket is.

Es helyes az a kívánság is, hogy a legalkalmasabbak kerüljenek a nekik leginkább megfelelő helyre. A természetes kiválasztódásnak a folyamata, amely kitermelhetette és a magyarság széles rétegei előtt ismeretessé tehetette volna a tehetségeket, a legkülönbözőbb körülmények összejárása folytán

meglassult és sokszor meg is akadt. Ezért és hogy a mellőzöttség érzését bárkiben eleve kiküszöböljük, meggondolandó lenne, hogy a vezetők választása ne történjék-e esetleg az amerikai választási módszer alkalmazásával elektorok választása által, akik azután szakosztályonként választanak meg vezetőket és ezek együttese adná a Népközösség központi

elnökségét. Ismerjük a nagy népgyűlések hasonló megnyilvánulásait, azoknak minden technikai fortélyával együtt. Ezek és ilyenek részben nem is tarthatók, másrészt nem alkalmasak az igazi közhangulat kikristályosodására, a megfelelő emberek kiválasztására. Pedig a legalkalmasabb vezetőknek az élre való állítása egyik főkélléke az eredményes munkának. Ők hivatottak arra, hogy a program végrehajtásáról gondoskodjanak az összesség munkakerejének segítségével. Előbb pontos és részletes munkaterv és csak azután választás.

A finnek mindenütt sikeresen harcolnak az orosz túlerő ellen

Háromszázötvenezer embert vont össze a Szovjet Karéliában. — Páratlan hősiességgel harcol a finn hadsereg. — Ujban a hathatós külföldi segítség Finnország felé

Moszkvából jelentik: Az orosz nagyvezérkar a következő hivatalos jelentést adta ki:

A karéliei földszorosan a szovjet csapatok tevékenysége sikerrel bontakozik ki. Az ellenség nagy veszteségek hátrahagyásával vonul vissza és nem tud ellenállni a szovjet csapatok támadásának. Tegnap csapatainknak sikerült újabb 16 ellenséges erődítményt elfoglalni, köztük nyolc, tüzerességgel ellátott betonerődítményt.

Helsinkiből jelentik: Február 14-én este a finn hadvezetőség az alanti tartalmu jelentést adta ki: Az ellenség tovább folytatja támadásait a karéliei félszigeten. Summatól keletre sikerült az oroszoknak néhány előretolt finn állást elfoglalni, de előnyomulásuk megakadt a második vonal védelmi pontjainál.

Másutt mindenütt az ellenség súlyos vesztesége

Ötszáz ágyú szórja éjjel-nappal a tüzet a finn állásokra

Rómából jelentik: A Messagero helsinkii külföldtudósítója drámai képet fest a finnországi helyzetről. Finnország sorsa talán ezekben a napokban dől el.

Bármely napon fontos politikai és katonai döntések következhetnek be, amelyek pillanatok alatt átalakíthatják az egész helyzetet.

Az arcvonalról érkezett hírek nem tulzottan aggasztóak ugyan, de azt mutatják, hogy a Mannerheim-vonal védelme egyre nehezebbé válik. Kétségtelen, hogy a vörös hadsereg nyomása állandóan erősödik. Moszkva azt a parancsot adta ki, hogy a Mannerheim-vonalat minden áron át kell törni.

Az erődítményekben harcoló finn csapatoknak két hét óta nincs semmi pihenőjük. Éjjel-nappal 500 nagy és közep kaliberű ágyú okádja a tüzet a finn állásokra. A szovjet főparancsnokság körülbelül 350 ezer elsővonalbeli katonát vont össze Karéliában és óriási hadianyagot halmoztak fel. A támadások 13. és 14. napján sikerült elfoglalni a finn első védelmi vonal egyes támpontjait. Kétségtelen, hogy az oroszok sikert érték el, de óriási áldozatok árán. Eddig mintegy 50 ezer embert vesztek a

mellett visszavertük a támadást. A finn állások előtt sokezer szovjet halott és nagyszámu szétlőtt rohamkocsi fekszik. A harcok tovább folynak. A Ladoga-tótól északkeletre több támadást visszavertünk. A koivistoi parti ütegek lötték azokat a szovjet különítményeket, amelyek a jégen kísérelték meg az előnyomulást és nagy veszteségeket okoztak nekik.

A finn léghaderő tegnap erősen tevékenykedett és sikerrel bombázta az oroszok több összpontosító táborát. Sikerült az élelmet szállító csapatokat szétszórni. A szovjet repülők bombázták Finnország több városát és helységeit Borgo környékén. Több polgári személy meghalt és megsebesült. A nap folyamán többszáz orosz repülőgép szállt el finn terület felett.

A finn vadászgépek és légelhárító ágyúk 17 szovjet gépet lelőttek. (Rador.)

szovjet csapatok. A finnek nagy hidegvérrel és elszánt hősiességgel harcolnak, valóban emberfeletti erőfeszítéssel küzdenek. De kérdés, hogy meddig tarthat ez a hősiesség. Mindenki ezt kérdezi, de a kérdésre nem tudunk válaszolni.

ELKESEREDETT HARCI A LADOGA-TÓ JÉGÉN

Stockholmból jelentik: A Havas ügynökség tudósítójának jelentése szerint a karéliei félszigeten szerdán tovább tartott az oroszok óriási erőfeszítése és

nagy áldozataik ellenére sem vívtak ki komolyabbnak nevezhető eredményeket.

A Nya Daglicht közli, hogy a vörös csapatok a Suvanto-tó déli szakaszán átkeltek és így most erősebb nyomást gyakorolhatnak a Tajpale szakaszra. A finnek nem elégedtek meg az ellenállással, hanem az ellenség két szárnyát megtámadták. A bjorkoi ütegek és a Ladoga-tavon felállított ágyúk akcióban vannak az oroszok ellen és a kettős ágyútűz támogatása mellett finn rohamoszlopok támadták meg az ellenséges állásokat. Ez a harc a jégen folyik és sikerrel ért véget, amennyiben az ellenséges állások a finnek birtokába kerültek. (Rador.)

Rigából jelentik: A lett távirati iroda azokkal a külföldön megjelent hírekkel kapcsolatban,

JEGYZETT MÁR HADFELSZERELÉSI BONT?

A legnagyobb
RADIO
szaküzlet.
Részletfizetés, csere.
Néprádió: 3000 lei.
Timisoara, I. Piata
Bratianu

ELECTRON

amelyek szerint Lettország és a Szovjet között feszültség keletkezett, megállapítja, hogy azok alaptalan kitalálások. A szovjet kormány semmiféle újabb követeléseket nem támasztott Lettországgal szemben. (Dunaposta).

A FRANCIA SAJTÓ GYORS SEGÍTSÉGET SÜRGET

Párisból jelentik: A karéliei félszigeten folyó véres harcok a legnagyobb mértékben foglalkoztatják a francia sajtót. A L'Ordre azt írja, hogy ha a finnek hősiesség ellenállása meghiúsíthatná az oroszok óriási erőfeszítéseit, úgy annak nagy jelentősége lenne az egész háború kimenetelére. A lap hozzátéveszi, hogy hat napos, megszakítás nélküli támadás után még győzelmi jelentést nem adtak ki. Az oroszok vesztesége óriási és egyáltalán nincsen arányban azzal a kis eredményekkel, amiket elértek.

A L'Oeuvre szerint az oroszok az olvadás beállta előtt, minden körülmények között, ha nem mást, de részleges győzelmet akarnak kiharcolni. Ha az olvadás bekövetkezik, akkor a tavak áthatolhatatlan akadályokat képeznek és 20 kilométerrel rövidítenék meg a 80 kilométeres Mannerheim-vonalat.

A Populaira azon véleményének ad kifejezést, hogy a Mannerheim-vonalon végtelen ellenállást fejthetnek ki a finnek, ha idejekorán friss csapatokat küldenek oda, hogy pótolják a finn hadsereg vérvesztését.

A Times szerint a kis finn nép, amely hősiességgel harcol szabadságáért, segítségre szorul és ez

a segítség csak akkor volna eredményes, ha az angolok lényeges és tényleges katonából álló segítséget küldenének.

A hősiesség nem elég ahhoz, hogy a Mannerheim-vonalat megmentésük és egy 30 ezer főből álló cegélycsapat megérkezése nagyon időszerű volna. Finnországnak szüksége van repülőgépekre, mezei ágyúkra és municióra.

A Daily Mail foglalkozik az angol kormány nagyjelentőségű határozatával, amely szerint megengedik, hogy angol önkéntesek Finnországba utazhassanak. Ezt a határozatot a hadsereg főparancsnoksággal történt előzetes és alapos megbeszélések után hozták.

A skandináv félsziget elfoglalása nagy mértékű fenyegetést jelent Angliára.

A News Chronicle megállapítja, hogy az önkéntesek toborzása nagyban különbözik a hivatalos csapatok küldéséről. Anglia — ha csak lehetséges — nem akarna háborúba keveredni.

A Daily Sketchnek az a megállapítása, hogy ha Finnországnak sikerülne ellentálni az orosz nyomásnak, ez a támadó politika végét jelentené. (Rador.)

CSAK NÉHÁNY ELŐRETOLT FINN ÁLLÁS ESETT EL

Stockholmból jelentik: Csütörtökön, a reggeli órákban szerzett értesülések megerősítik azt a tényt, hogy a Mannerheim-vonalat nem törték át az oroszok és csak néhány előretolt állást foglaltak el. Az éjszakai ütközetben azonban a finnek az orosz csapatokat kiszorították ezekből az állásokból úgy, hogy az oroszok birtokában csak két kisebb jelentőségű erődítmény maradt. A harcba vetett orosz harcikocsiknak több, mint fele harc képtelenné vált.

A 13-ik orosz hadosztály súlyos helyzetbe került.

Négy orosz repülőgép ment megmentésükre, de ezek közül egy lezuhant, míg a másik hármat a finnek elűzték.

A Havas-ügynökség jelenti, hogy a karéliei szorosnál bizonyos ellanyhulás mutatkozik az orosz támadásokban. Úgy hiszik, hamarosan elérkezik az időpont, amikor az orosz hadvezetőség

kénytelen lesz leváltani a teljesen kiéimerült csapatokat.

A legutóbbi két napi ütközet során kiderült, hogy nincs meg a kellő együttműködés a gyalogság és a harcikocsi-osztagok között.

FRANCIA, LENGYEL ÉS KANADAI HADOSZTÁLY MEGY A FINNEK SEGÍTSÉGÉRE

Londonból jelentik: A sajtó és a politikai körök befejezett ténynek tekintik, hogy a nyugati hatalmak hathatósan megsegítik Finnországot. A segélynyújtás mibenlétéről a Reuter-ügynökség egy newyorki jelentésre utal, amely szerint

egy-egy francia, kanadai és lengyel hadosztálynak a finn harctérre való elszállításáról szól.

Az Ewening Standard megállapítja, hogy Ironside tábornok, angol vezérkari főnök, a legutóbb egy amerikai újságírónak nyilatkozott és valószínű, hogy a Reuter newyorki jelentése az ő nyilatkozatán alapul.

FINNORSZÁG UTOLSÓ EMBERÉIG ELLENÁLL

Kallio finn államelnök a sajtónak adott nyilatkozatában kijelentette, hogy Finnország az utolsó emberig ellenáll. A finn kormány különben jegyzéket intézett az összes nagyhatalmakhoz és

tiltakozását jelentette be az oroszok hadviselési módja ellen.

Amerika japánellenes gazdasági intézkedéseket léptet életbe

Washingtonból jelentik: A szenátus külügyi bizottsága egy órai tanácskozás után elhalasztotta azoknak az intézkedéseknek tárgyalását, amelyek az Egyesült Államok és Japán kereskedelmére vonatkoznak. Pittmann javaslatának újabb tárgyalására határidőt nem állapítottak meg. Mint ismert, Pittmann szenátor azt ajánlotta, hogy bizonyos amerikai árukra kivételi tilalmat léptessenek életbe Japánnal szemben. Az általános vélemény szerint előnyösebb, ha Japánnal a jelenlegi összeköttetés módosítás nélkül fenntartják és a külügyminisztériumra bízzák, hogy a helyzet további fejlődését kísérje figyelemmel.

A Havas-ügynökség jelentése szerint,

Kérje mindenütt a hirneves

Dr. Ambrózi féle küküllőmenti fajborokat!

Kapható minden jobb vendéglőben, bodegában és üzletben vagy közvetlenül **dr. Ambrózi Aifred küküllőmenti szőlőgazdasága és borpincészeténél, Medias**

SVAJCI ÁLLAMPOLGÁR NEM HARCOLHAT A FINN HADSEREGBEN

Az olasz sajtó csütörtökön reggel közli a német lapok jelentését, amelyek ismertetik a Tribuna és a Giornale d'Italia keddi híreit. Ezek szerint

Németország valóban beavatkoznék az északon folyó háborúba, ha Anglia és Franciaország nyitlan a finnek mellé áll.

A svájci hadsereg vezérkara szigorúan tiltotta, hogy svájci állampolgárok a finn hadseregben felvételre jelentkezzenek. A rendelet ellen vétőket hadbírószág elé állítják.

ha Japán újabb Amerika ellenes lépésre ragadtatná magát, akkor lehet szó azokról a gazdasági intézkedésekről, amelyeket Japánnal szemben életbeléptetnének. (Rador.)

Washingtonból jelentik: A Stefani-ügynökség közli, hogy az amerikai szenátus pénzügyi bizottsága visszautasította a kormánynak azt a kérését, hogy újabb partvédő repülőgépek építésére egy millió 200 ezer dollár hitelt nyujtsanak. A pénzügyi bizottság erre a célra összesen 500 ezer dollárt engedélyezett. (Rador.)

Óriási hófuvást jelentenek Basarabiából, Bukovinából és Erdély északi részeiből

Bucurestiből jelentik: Basarabiában, Bukovinában és Erdély északi részében szerdán újabb rendkívül heves hóviharak kezdődtek. A vasútvonal nagyrészt a hótakaró magasan teljesen elfedte és így a forgalmat több vonalon be kellett szüntetni.

Bucurestiből jelentik: Az újabb basarabiai hóviharakkal kapcsolatban jelentik, hogy Baltiban az uccákat két méteres hó borítja. Többen megfagytak. Bacăuban szombaton és vasárnap a hőmérséklet még plusz tíz fok volt, vasárnap éjszaka azonban itt is hóvihár kezdődött és a hőmérséklet erősen a fagypontra süllyedt.

Az országútakat nagy magasságban lepi a hó, aminek következtében azokon csak szánok közlekedhetnek. Ezért az államvasutak vezérigazgatóságának intézkedésére a vasúti autóbuszok forgalma a Bánságban és Aradmegyében szünetel.

Belgrádból jelentik: Egész Jugoszláviában szokatlanul hideg időjárás uralkodik és megállás nélkül havazik. Az ország középső részében a hótakaró magassága már az egy métert is túlhaladta. A vasúti közlekedést nagyrészt be szüntették. (Rador.)

Budapestről jelentik: A szibériai hideg tovább uralkodik. Az éjszaka Miskolcon —30 fokos, Budapesten —25, Szombathelyen —25, a Hortobágyon —27 és Losoncon —32 fokos hideget mértek.

Szabadkáról jelentik: A zágrábi báni hivatal közlése szerint a dalmát hegységekben

a lezúduló hólavina öt községet betemetett.

A Tomislavgrad járásban 7 község került hó alá. A közelebbi részletek az arányaiban is borzalmas katasztrófákról hiányzanak, mert a községekkel minden összeköttetés megszakadt és az utak, amelyek megközelíthetők lennének, járhatatlanok. Így a betemetett községeket megközelíteni lehetetlen.

ség. Az Ohouxon járásban négy községet temetett el a hólavina.

A halottak száma itt 60—70,

de rajtuk kívül sok a sebesült. A betemetett községekbe segélyexpedíciókat indítottak.

CORSO mozi

Két igazi filmművész páratlanul érdekes filmje:

Willy Fritsch és Nagy Kató

Selyemzsiróron

100 százalékos németül beszélő film

Lenyűgöző cselekmény
kitűnő zene

piazar kiállítás

A Paramount-híradó szenzációs premierje

Németország nem küldött csapatokat Ukrajnába és Kaukázusba

Cáfolják a külföldi sajtóban felbukkant képtelen híreket. Eden dominiumügyi miniszter Palesztinában. Katonai akciót készítenek elő Törökországban

Berlinből jelentik: Illetékes helyen nyomtatékosan

megcáfolják azokat a külföldön terjesztett híreket, amelyek ismét Ukrajna felé irányuló csapatmozdulatokról, német mérnököknek Lembergbe, Odesszába és a Kaukázusba való küldéséről, továbbá Todt főmérnöknek, a Siegfried-vonal tervezőjének adott olyan utasításáról szólnak, hogy a szovjet fekete-tengeri kikötőjének erődítési munkálatait vezesse.

Ugyanekkor a német külügyminisztériumban utalnak arra, hogy az újzelandi csapatoknak a közel-keletre való szállítása tulajdonképpen az ausztráliai mandátumos rend megsértését jelenti. Illetékes német körök meggyőződése szerint azok a híresztelések, hogy ha Weygand tábornok a Közelkeleten hadseregével megtámadná Szovjetországot, Németország egy másik fronton is kénytelen háborút

viselni, mindazoknak a kísérletezéseknek folytatását jelenti, amelynek célja a Balkán nyugtalanítása. (Dunaposta.)

KISEBB HARCOK A NYUGATI FRONTON

Párisból jelentik: A hivatalos francia jelentés a következő: Szerdán, az éjszaka beálltával, a Saartól keletre eső vidékeken az érintkezésben lévő csapatok erős tevékenységet fejtenek ki.

Oliver Stanley hadügyminiszter lord Milne tábornagy kíséretében a nyugati arcvonalon álmásoszo expedíciós hadseregnél tartózkodik.

Berlinből jelentik: A német hivatalos jelentés közli, hogy a Saarbrückentől délre elterülő határvidéken német felderítő osztagok több foglyot ejtettek. Az utóbbi napokban a német tengerészet és a tengeralattjárók újabb sikereket értek el és szerdán 58.000 tonna ürtartalmú hajót süllyesztettek el. (Radiopress.)

Az angolok beismerik újabb három hajó elsüllyesztését

Londonból jelentik: A tengernagyi hivatal közli, hogy megsemmisítették azokat a német tengeralattjárókat, amelyek a Gieetfield, a British Triumph és a Sultan Star nevű angol hajókat megtorpedóztak. E három hajó pusztulásával az angol tengerészetet 31 ezer tonna veszteség érte. Az a német tengeralattjáró, amelyik a Sultan Star megtorpedózta, csak másfél órával élte túl áldozatát. (Dunaposta.)

Londonból jelentik: Az Exeter nevű angol cirkáló, amely annak idején résztvett az Admiral Spee német páncélos cirkáló elleni küzdelemben, ma délelőtt befutott Plymouth kikötőjébe. A cirkáló súlyosan meg van sérülve és vontató kötélen hozták a kikötőbe. Érkezésénél ott volt Churchill, az angol admirális első lordja és több magasrangú tengerésztiszt. (Radiopress.)

Londonból jelentik: A német rádióknak az az állítása, hogy a szövetségesek elkoboztak élelmiszereket és ruházati cikkeket, amelyek a lengyel lakosság számára érkeztek, minden alapot nélkülöz. A brit hatóságok ellenkezőleg, azt szeretnék elérni, hogy az ilyen természetű cikkek

minél gyorsabban érkezzenek meg rendeltetési helyükre. Arra nézve azonban biztosítékot követelnek, hogy ezeket a cikkeket valóban a lengyel lakosság kapja meg. (Rador.)

SZÁZEZER FŐNYI A PALESZTINÁBAN LÉVŐ TENGERENTÚLI HADSEREG

Jeruzsálemből jelentik: A Palesztinába érkezett ausztráliai csapatok tagjai a társadalom minden osztályához tartoznak és mindenféle foglalkozás képviselője van. Vezetük sir Thomas Blaneyr. A Havas-ügynökség értesülése szerint a Közel-Keleten összpontosított ausztráliai haderő létszáma 100 ezer főre tehető. (

Eden angol dominiumügyi miniszter Egyiptomból Palesztinába érkezett, hogy meglátogassa azt a három katonai tábornokot, amelyekben az ausztráliai csoportokat helyezték el. Utána visszatér Kairóba. Eden egyiptomi tartózkodását felhasználta arra, hogy Faruk királynak átadja az angol király baráti szellemű áthatott üzenetét.

Tavasszal katonai akció várható a Közelkeleten

Ankarából jelentik: Hivatalos török helyen megcáfolják azokat a külföldi lapokban terjesztett híreket, amelyek szerint Törökország a közelkeleti helyzetre való tekintettel különleges katonai intézkedéseket fogantatott volna. Ilyen természetű intézkedések nem történtek, miután a török kormány még idejében megtette a szükségesnek látszó lépéseket. (Rador.)

Ankarából jelentik: A Stefani-ügynökség levelezője jelenti, hogy az afganisztáni kormány Kabulba hívta ankarai követét, hogy tanácskozást folytasson vele a helyzetről. (Rador.)

Az olasz lapok foglalkoznak a közelkeleti eseményekkel és angol lapjelentéseket közölnek, amelyek szerint Törökországban most először beszélnek arról, hogy

a tavasz heáltával bizonyos akcióra lehet számítani Oroszország ellen.

Törökország bármilyen támadást a Balkán ellen úgy tekint, mint amely az ő életérdekeit sértene

és ugyanígy válaszolna olyan támadásra is, amely Irán, vagy Irák ellen irányulna.

MEGFOSZTJÁK ALLAMPOLGÁRSÁGUKTÓL A KÖLNI ÉS STUTTARTI RÁDIÓK FRANCIA BEMONDÓIT

Párisból jelentik: A francia hatóságok az egész országban falragaszokon hívták fel a stuttarti és kölni német rádióállomások francia bemondóit, Fertoment és Obrecht francia állampolgárokat, hogy sürgősen térjenek vissza és jelentkezzenek a katonai hatóságoknál, különben

megfosztják őket francia állampolgárságuktól

és vagyonukat elkobozzák. Franciaországban mindkettőjüket stuttarti árulók néven ismerik.

Párisból jelentik: A Le Populaire csütörtöki számában Léon Blum cikket ír, amelyben követeli, hogy a szociálisták számára is biztosítsanak helyet a kormányban, (Rador.)

Olaszország minden eshetőségre felkészült

Befejeződött az olasz honvédelmi bizottság tanácskozása

Rómából jelentik: A legfelsőbb olasz honvédelmi bizottság munkája véget ért. Mussolini miniszterelnök rövid beszédben hangsúlyozta, az ülésszak különleges fontosságát és utalt egyrészt az időszeri körülményekre, másrészt a katonai és nemzeti szervezkedésre, a polgárság és a katonaság mozgósítására és a gazdasági önellátás nagy jelentőségére. A „Force Armata” katonai folyóirat egyik cikkében

foglalkozik azokkal az előkészületekkel, melyek Olaszországban minden téren megtörténnek, hogy az ország bármilyen eshetőségre készen álljon.

Az olasz véderő hivatalos lapja hangsúlyozza, hogy Olaszország minden várható eseménnyel szemben felkészült és az előkészületek alatt az egész olasz nép állandó mozgósításban van. (Dunaposta.)

Nagy emberek — nagy szenvedései

Török László hitszónok befejező előadása.

Török László nagyváradi hitszónok csütörtökön este megtartotta második és egyben befejező világnézeti előadását a józsefvárosi katolikus fiúiskola nagytermében. Ezúttal is nagyszámú hallgatóság előtt fejezte ki mélyenszántó gondolatait és megkapó szónoki lendülettel beszélt „Nagy emberek — nagy szenvedései” címmel arról, hogyan szenved a megváltott ember.

— A mi korunknak gyakran hangoztatott jel-szava: az életet, az új életerőket és az életerők fokozását követelő kiáltás, — kezdte előadását. Minden ember és így végeredményben az egész emberiség azon fáradozik, hogy új életerőket teremtsen, azokat megtartsa, felfokozza. Ezen töpreng a bölcsélet, ezt akarja megoldani a természettudomány, ennek áll szolgálatában a művészet. És tesz mindent azért, hogy életkedvet öntsön az emberbe. De vannak az életben pillanatok, amikor nem segít sem a tudomány, sem a művészet.

— Minden gondolkodó emberben feltámad a kérdés, melyik hát az az alap, amely nem inog meg lábaink alatt, hanem szilárd marad, mint az ősi sziklakő? Nincs más megoldás! Az emberi élet legbiztosabb alapja a keresztény vallás, mert abban olyan életerők rejlenek, melyeket egybeült feltalálni nem lehet. Krisztus az út, az igazság és az élet. Aki ezen az úton jár, nem zuhan szakadékokba, aki ennek az igazságnak embere, felebarátját csak szeretni tudja, de gyűlölni soha, aki ebből az életből táplálkozik, ha szenved is, össze mégsem roppan s, ha meghal, is élni fog.

— Ezért nem fél az igazi és nem csupán anyakönyve keresztény a veszélyektől, megpróbáltatásoktól, küzdelmekről, haláltól. Mert, amiként elődeink, a vértanúk és hitvallók, úgy a ma kereszténye is tudja, hogy az életnek értelmet az a küzdelem ad, melyet Krisztussal küzd végig. Ne csodálkozzék azon senki, hogy minket megtörni nem lehet, Istentől eltéríteni nem lehet. Mi tudjuk azt, hogy az életet komolyan kell venni, mert amilyen az élet, olyan a halál, amilyen a halál, olyan az örökélet. Mi tudjuk, hogy itt nincs maradandó városunk, mi készülődünk a halálra, mert élni akarunk. Mi a mi munkánkat az örökkévalóság értékeivel ékesítjük fel, hogy cselekedeteink kárba ne vesszenek. Meg vagyunk győződve arról és erre tanítjuk egymást, hogy mindennapi munkánk is örökkévaló értékű lesz, ha azért dolgozunk, hogy vele Istennek szolgáljunk és embertársainknak legyünk segítségére.

A kiváló hitszónok fejtegetéséi mély hatással voltak a hallgatóságra. A legközelebbi világnézeti előadás e hó 19-én, hétfőn lesz, amikor is Búzás Gerő dr. erdélyi plébános kezdi ugyancsak két napra tervezett előadását.

SCALA mozi

Naponta mutatjuk be az újabb amerikai filmtermelés leggyönyörűbb és legizgalmasabb daraját

Az imádott bandita

Színes film, melynek főszerepeit

Tyrone Power, Henry Fonda, Nancy Kelly, Randolph Scott és Henry King

játsszák

Csodálatos film, melyet hónapokon át játszottak az amerikai nagy mozikban és való-sággal lázban tartotta a közönséget

Váltsa meg idejében a jegyét!

Szabálytalan külpolitikai jelentés Szófiából

A külügyminisztert mindenki megkérdezi és a diplomatát is. A nemzetközi ügyek intézői, ha összejönnek, utólag mindig, ha egyre rövidében is, de közlik, hogy miről beszéltek. Megkérdezik a külügyi bizottság elnökét, a sajtófőnököt és a nemzetközi jog professzorát. Csak éppen a magánembert nem kérdezi senki, pedig az ő bőréről van szó.

A diplomáciai újságíró némi büszkeséggel szokta hazatelefonálni, hogy sikerült X. külügyminiszterrel, vagy Y. követtel beszélnem, aki a következőket... Nos, nekem is sikerült Szófiában néhány beszélgetés. „Összekötéseim révén” elértem, hogy hosszabb nyilatkozatot kaptam egy bolgár falusi orvostól és egy nyolcadik gimnazistától. Beszéltem még más személyiségekkel, a szobapincértől a vasuti kalauzig mindenkit meg szoktam interjúolni, s ha sejték valamit „az ügyek állásáról” és Európa várható jövőjéről, akkor ezt inkább az ilyen nyilatkozatoknak köszönhetem.

A külügyminiszter és a falusi orvos között nagy a különbség. A külügyminiszter például ismeri a követjelentéseket, de nem beszél róla. tud készülő tárgyalások anyagáról, de nem mond el semmit. Óvatosan beszél, kedveli a körmondatokat és a sima szövegeket. A falusi orvos, vagy a nyolcadik gimnazista határozott kijelentéseket tesz. Egyik sem fél nyilatkozata következményeitől, s az orvos például nem titkolja, mit közölt vele legutóbb a parasztagazda, akinek fiát számarköhögéssel kezelte.

A bolgár orvossal étteremben ismerkedtem meg. Előzékenyen átszegtett a cirilbetűs étlap nehézségein, megrendelte dsuvecsemet, a sűrű, fekete bolgár sört és megkérdezte, mi járásban vagyok náluk? A közlés után kértem, beszéljen magáról, mondjon véleményt a helyzetről. Európáról és erről a korszakról, amelyben kénytelen-kelletlen élünk.

— Félek, nem vagyok érdekes személyiség, — mondotta. — Két istenhátamögötti faluban körorvoskodom, most jelentéstételre jöttem a városba. Harminckét éves multam, beszélék németül, franciául, angolul, az itteni amerikai kollégium növendéke voltam s most kint dolgozom vidéken, ahol nincs villany, nincs semmi, amit civilizációnak neveznek. A külvilághoz telepes rádióm köt és az elkésve érkező újságok, amikből nem lehet semmit megtudni. Külföldi orvosi könyvekre nincs pénzem, jövőre nősnülni szeretnék, arra gyűjtök. Nagyon sokat vagyok egyedül. A nép korán fekszik, én egyedül virrasztok, amikor a környék szinte ijesztően csendes és tünődöm. Aztán meg két falum van s amikor a rossz utakon az egyikből a másikba zötyög a kis egyfogatú, megint csak magamra vagyok utalva. Kénytelen vagyok sokat gondolkozni s higgye el, ez manapság nem valami jó foglalkozás.

— Mert mire gondolok? Arra, hogy jövőre elvehetem a menyasszonyomat s egyszer talán városba költözhetek, sőt talán egyenesen Szófiába? Többet is fogok keresni, belekapcsolodom a nemzetközi orvosirodalomba. Van egy gyanum a tudóval kapcsolatban s talán-talán lenne belőle valami. Ez hivatásbéli vágyam. Szeretnék jó orvos lenni, valamit produkálni, szeretnék többet keresni, néha utazni. Szeretnék a feleségemmel élni, lenne két-három gyermekünk és... ugye, eléggé egyszerűnek látszik a dolog? A maga módján mindenki valami ilyesmire vágyik. Nem ijesztően nagy életprogram, tudom, de én nem vagyok nagyravágyó természet. De: számíthatok-e milderre? Mit tudom én, hogy valami tengerentúli pénzember, vagy távoli államférfi mikor fog olyan akcióba, amely halomra dönt nekem mindent? És akkor felfordulás lesz, háboru, utána nyomor, nehézségek.

— Hígyje el, jó hazafi vagyok. Ha nem is lennék az, nem mentem volna falura. A mi munkánk: áldozat is. Jó bolgár vagyok, de most, éppen úgy, mint a falusiak, akik között élek, nem szívesen mennék háboruba. Amit ma kiharcoltunk, azt egy holnapi fordulat visszacsinálhatná és akkor hiába volt minden vér és szenvedés. A kis országok most, azt hiszem, jól teszik, ha nyugodtan várnak, megpróbálnak erősödni, s ha majd Nyugaton eldőlt a nagy harc s az erős országok bele is untak a háboru gondolatába, akkor remélhetjük, hogy békésen elintézhessük dolgainkat.

— Az értelem és az igazság szavára az emberek és a nemzetek nem szívesen hallgatnak. A vérontást és az erőszakot elítélik, de az elkeverülést alig teszik lehetővé... Amikor háboru-

ba kell menni, megszületik a harci düh. Az emberek nem is annyira az ellenségeikre dühösek, mint inkább arra, hogy a háboruba kell menniök s mivel azt hiszik: az ellenség hajszolta őket bele: rá dühösek.

A PÁNSZLAV DIAK

A nyolcadik gimnazistával a szófiai „English Circle” kapujában találkoztam. Megkértem, mutassa meg az utat a külügyminisztérium felé, beszélgetni kezdtünk s az egyik külügyi úr helyett vele csináltam interjút. Komoly gyerek, olyan véresen komoly, amilyenek csak nyolcadikosok tudnak lenni. Rövid idő alatt kiderült, hogy a fiu: pánszláv. Néhány perc múlva abba a hangulatba hoztam, hogy monologizálni kezdett. Így beszélt:

— Ön szóval beutazta most a Balkán szláv részét... Kár, hogy nem beszéli nyelveiket, látná, hogy aránylag mily kevés a különbség. A nemzetek nyelvükben élnek s a mi nyelveink közös eredetűek, még az egyszerűbb bolgár is megérti az egyszerűbb szerbet. Sok az árnyalat és sok az összekötő kapocs. A macedón körülbelül a szerb és a bolgár között áll, míg a bolgár az orosz és a szerb között. Néhány évtized nevelési munkája belekapcsolhatna bennünket a nagy orosz nyelvbe s akkor megszűnne ez a sok kavardás. Mert jelenleg azon harcolunk, hogy valakit bolgárul Ivanovnak, vagy szerbül Ivanovicnak neveznek.

— Tudom, azt akarja mondani: mintahogy az emberek között is a színes, egymástól elütő

Álgyu és álgéppuska a nyugati harctéren

Hogyan folynak a csatározások a francia-német fronton?
Vakmerő egyéni vállalkozások

A nyugati hatalmas erődövek ma még nem jutottak szóhoz, de annál élénkebb harci tevékenységről számolnak be a francia és német hadijelentések az erődök előterében. Mint tudjuk, legtöbbször felderítő tevékenységet folytatnak itt járőrök, esetleg századok, tüzérségi támogatással.

Francia részről

ezeket a merész vállalkozásokat rendszerint önkéntesekből alakult osztagok hajtják végre („Group franc”-nak nevezik). Ezeknek tagjai fiatal hadnagyok vezetése alatt álló vállalkozó szellemű „kalandéhes” ifjú katonák, akik kimondottan ilyen kemény és veszélyes feladatok elvégzésére jelentkeztek a háboru tartamára.

A németeknek,

francia leírások szerint, a merész járőrvállalkozások és sokszor az ellenség hátában végrehajtandó feladatok elvégzésére egészen különlegesen kiképzett külön csapatok vannak. A franciák ezeket „la crème de l'armée”-nak — a hadsereg színe-javának — nevezik. Ezek rendes körülmények között az arcvonal mögött táboroznak és szükség esetén frissen, kipihenten roboznak gépjárműveken az arcvonalnak abba a szakaszába, ahonnan vállalkozásaikat megindítják.

Az egyes katona főfelszerelése: kézigranát, géppisztoly, vagy pisztoly, golyószóró.

Egy francia hadnagy, aki néhány nappal ezelőtt hajtott végre a Maginot-vonal és a Westwall előterében egy merész vállalkozást, izgatón érdekes harcikalandját így írja le egyik francia lapban:

— A „Senki földjén” lopakodtunk a németek előretolt állásai felé, a köd és a sötétség oltalma alatt, hogy rajtuk üssünk. Egyszerre csak imbolgó fénypontok jelentek meg az ellenséges állások fölött... Mintha Szent János bogárkák villogtak volna... Most már hasoncsuszva kuszunk előre.

A távolság köztünk és a németek között egyre fogyott.

300, 200; majd alig 100 lépés... Lélegzetünket is elfojtottuk... Az apró fények szakadatlanul csillogtak, táncoltak a ködben.

— De hát miért is mutogatják a németek ilyen feltűnően villanylámpáskáikat, — gondol-

Aki egyszer megpróbálta a
Vermouth Branca-t,
az nem ismeri többé
az étvágytalanságot!

egyéniségek teszik a kulturát, úgy a népi sajátosságok, a finom árnyalatok, a külön nyelvi kulturák teszik érdekessé és széppé a világot. Hát kérem: szerintem ezekért a finom árnyalatokért, a „V” végződés és a „Vics” végződés közötti különbségeikért tulságosan nagy árat fizetünk. Minél nagyobb népi egységek keletkeznek, annál kevesebb a lehetőség a háborura s a nagy népi-területi egységek gazdaságilag is előnyösek.

— Maga kommunista?

— Nem vagyok az. Naponta olvasom az Izvesztijá-t, hogy gyakoroljam magam az oroszban, de Sztalin politikáját sok mindenben nem helyeslem. De itt nem világnézeti vagy politikai kérdésekről van szó. Ez nagyobb dolog ennél. A világnézet és a politika csak forma, a nagy népi egység maga a lényeg. Én jó szláv vagyok és csak jót akarok a bolgár népnek. Nem kerülne idegen uralom alá, csak egy nagy rokoni közösség fogadna be, ahol egyenrangúak volnánk a többiekkel, ez az egész.

Szólt, szalutált és elment. Beszéltem még a bolgár sovinsztákkal, a lángoló nacionalizmus temperamentumos követőivel, anglofil és francofil bolgárokkal, német rajongókkal, de az az érzésem, hogy Bulgária igazi hangján a falusi orvos beszélt, az ő mérsékelt és okos, emberi és tiszta, hazafias és igazságos álláspontja az általános álláspont, a többség álláspontja. Vajjon győzni fog-e?

(p. h. gy.)

tuk — csak nem cselet vetnek nekünk? Egyszerre golyók zizegése törte meg a csendet! A német puskák megszólaltak! Mi is rajvonalba fejlődünk és golyószóróinkból halált küldtünk feljűk! Alig telik el két-három perc, a német oldalon géppuska kepel... ezzel egyidejűleg pedig a fénylámpák fényvonalai hosszabbodnak! Tehát az ellenség úgy látszik nagyobb erőket vet harcba... Most a német fényzőrók is kigyulnak! Nappali világításban tündökölnék a homezők és a csatater. A németek oldalán egy beépített löveget pillantunk meg. Tehát tüzérség is? Most már erélyes előrenyomulást rendeltem el, amit hős csatáram megmondolás nélkül kezdenek meg. De miért nem ló a német ágyú? Biztosan sor kerül reá!

— Amikor már az ellenséget úgy 50 lépésre közelítettük meg, váratlan dolog történt! Oldalunkban és hátunkban német géppuskák szólnak meg, majd néhány perc múlva német vadászok jelennek meg hátunkban... Ezzel egyidejűleg pedig az ellenséges tűz szemben velünk ellanyhul.

Embereimet a németek részben elfogták, részben hősiességben megölték, megsebesítették. Osztagom is foglyokat ejtett, többek között egy őrmestert. Ettől tudtuk meg, hogy a németek szemben velünk csupán néhány embert állítottak fel. Ezek az árkokban nagy kiterjedésben villogtatták villanylámpáikat, hogy azt higgyük, sokan vannak. Előnyomulásunkat kitűnően idomított kutyáik már jó eleve jelezték. A hatás tökéletesítése végett

bádogból egy ál-ágyut állítottak fel és ke-replőkkel tüzelő géppuskákat utánoztak.

Amikor látták, hogy csoportom teljes egészében felfejlődik az erősen védettnek vélt, de csak utánzótt és leplezett német előállítás ellen, akkor

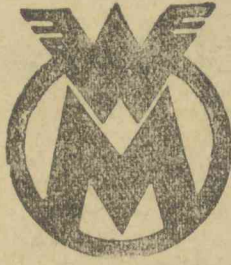
meglepetésszerűen oldalba és hátba támadtak minket...

Ilyen és hasonló cselvetésekkel harcolnak a küzdőfelek a Maginot és a Westwall előterében, hogy a szemben álló ellenséget kifáraszták, állásaikat felderítsék és biztosító csapatokat nyugtalanítsák.

Ez az „előtércsatározások” mai jellegzetes-sége,
Ny. L.

Késéssel közlekednek a vonatok

A havazás, amely kisebb-nagyobb megszakításokkal vasárnap óta tart, sok nehézséget okoz a vasúti forgalomban. A vonatok harminc-negyvenötven perces késéssel közlekednek. Ettől eltekintve azonban a vasútigazgatóság semmiféle korlátozást nem léptetett életbe a vonalokon. Valamennyi menetrendszerű vonat közlekedik és a motorvonatokat sem szüntették be. Kivételt képez a Temesvár—Valkányi vonal, ahol naponta mindössze csak egy személyvonatpár közlekedik. Temesvárról indul a személyvonat Valkányra délután 17 óra és 42 perc-

BÉCSI TAVASZI MINTAVÁSÁR 1940. Március 10-16. Műszaki vásár március 17-ig.

50% menetdíjkezdmény a német birodalmi vasutakon
50% visszautazási kedvezmény a román állam vasutakon
33% kedvezmény a m. kir. államvasutakon
Díjtalan beutazási vizumra való igénylés 1940. február 20-ig bejelentendő. — Felvilágosítás és prospektusok a Bécsi Mintavásár bucarestii kirendeltségénél: Str. Caimatei 16. Telefon 5-25-33. és az ország összes utazási irodáiban

kor, Valkányról pedig érkezik Temesvárra reggel 7 óra és 02 perckor. A két motorvonatpár ezen a vonalon további intézkedésig szünetel.

A gazdasági egyezmény szövegét még nem hozták nyilvánosságra. A két állam közötti eddigi gazdasági megállapodások természetéből meg lehet állapítani, milyen cikkeket visz be az egyik, illetve a másik szerződő fél. Így a Statistisches Jahrbuch für das Deutsche Reich idevonatkozó adatai azt mutatják, hogy 1938-ban Németország 1.4 millió márkáértékű gyapotot, 6.7 millió márkáértékű kendert, lent és más textil nyersanyagot, 3.2 millió értékben nyersbort, 10.4 millió márkáértékű fát, közel három millió márkáértékű mangánércet, 12.7 millióért épületfát és 15 millió márkáértékű géphajtó anyagot szállított Oroszországból. Ugyanebben az időszakban a Szovjet gépeket, műszaki eszközöket és más fém-cikkeket vitt a Harmadik Birodalomból.

A legnagyobb problémát minden bizonnyal a szállítási nehézségek leküzdése okozza. All ez első sorban a folyékony fűtőanyag. 1938-ban Németország 800 ezer tonna kőolajat importált Oroszországból, amelyet most 30 millió tonnára akarnak emelni.

A közeli jövő mutatja majd meg, hogy a szeptember óta tartó háború eme legfontosabb eseménye mennyire befolyásolja a hadműveletek menetét és hogy Anglia és Franciaország milyen ellenintézkedéseket hoz ebben a tekintetben — fejezi be cikkét az Universul.

A világ gazdasági átrendezése a maától elűtő módszerek alapján kell történnjen

A fővárosi sajtó véleménye a német-orosz gazdasági megállapodásról

A német-orosz gazdasági egyezmény, amelynek kilátásai és kihatásai a háborúra egyelőre megismeretlenek, képezi a nemzetközi körök érdeklődésének középpontját. Cikkünkben a román sajtó két megnyilatkozását ismertetjük. A Timpul a következőket írja:

Néhány nappal ezelőtt megkötött német-orosz gazdasági szerződés a két fél felfogásában nemcsak Németország nyersanyagokkal való széleskörű ellátását célozza, de megszerzezi a két állam közötti szárazföldi, légi és tengeri szállításokat is.

Német vezető körök kiemelik, hogy a megegyezés a nemzetközi cserekereskedelem történetében egyedül álló gazdasági együttműködést jelent. A német hivatalos távirati iroda, a DNB hírül adja, hogy a hétfőn aláírt szerződést más egyezmények fogják követni. Az áruszállításokat, amelyek eddig a legfőbb nehézségét képezték a német-orosz árcserének, hajózás megkönnyítése révén intenzívebbé teszik, ami kétségkívül nagy jelentőségű Németország és a Szovjet között. A dán sajtó az egyezményről foglalkozva kijelenti, hogy ez az első lépés, hogy Németország gazdaságilag függetlenítse magát Nyugateurópától. Ezt látszik alátámasztani az a tény, hogy az angol alsóházban a kereskedelmi miniszter bejelentette, hogy a szovjet fűrészfűrő és az angol kaucsuk közötti csere-egyezményre irányuló tárgyalások megihusultnak tekinthetők.

Nemzetközi diplomáciai és politikai körökben megállapítják, hogy a német-orosz egyezmény révén Németország ismét a jövő gazdasági elrendezésének ügye felé fordult, amelyet éppen Summer Welles közeli európai utazása tett időszerűvé. A hivatalos német felfogást világosan tükrözi vissza a Deutsche Diplomatisch-Politische Korrespondenz egyik cikke, amely megegyezik abban, hogy a világ gazdasági átrendezése a maától elűtő módszerek alapján kell történnjen. A német külügyminisztériumhoz közelálló lap cikke elítéli az angol gazdasági módszert, amelyet önzőnek és imperialistának bélyegez. A brit liberális rendszerrel szembe helyezi a biztonságos közgazdaság elvét, amely szerint a természeti kincsek birtoklása nem elhatározó tényező, fontosabb ennél az illető ország lakóinak munkacereje.

Egy másik fővárosi lap, az Universul is hosszabb cikkben foglalkozik a német-orosz gazdasági egyezménnyel. A két állam közötti árcsere értéke előreláthatóan eléri az egymillió márkát. Tekintve, hogy mindkét ország gazdasági élete tényleg példája a százszázalékos irányított közgazdaságnak, valamint, hogy egyikük sem rendelkezik megfelelő mennyiségű szabad devizával, az egyezmény nagy-szabású kompenzációs üzlet jellegét viseli. Az egyik

fél: Oroszország nyersanyag termelő, a másik: Németország ipari és kézműipari cikkek előállítója.

Németország szempontjából — folytatja a cikkíró — a legnagyobb nyereség az lesz — amennyiben az egyezményt teljes egészében végre tudják hajtani, — hogy jórészt mentesül az angol tengerzár káros következményei alól, amely megállapítások szerint a német külkereskedelem fele részét megbénította. A Szovjet haszna az lesz a szerződésből, hogy a politikai okokból, valamint devizahiány miatt a nagy ipari államokból beszerezni nem tudott kézműipari cikkeket megkapja Németországtól.

Eltékozolta vagyonát egy orosz gróf, mert azt jósolta önmagának, hogy 1905-ben meghal

Páris, február hó. A francia főváros egyik külvárosában, Pantin szegénynegyedében költözött el az élők sorából a cári Oroszország egy különös személyisége. Teljes elhagyatottságban, a legsúlyosabb gondok között tengődve töltötte napjait Karasnovics Iván gróf, a Preobjarenzsky gárdaezred egykori délceg kapitánya, aki a századforduló idején Szentpétervár főúri társadalmának valósággal „kísérteties” nevezetessége volt.

A dúsgazdag fiatal gárdatiszt állítólag azzal a megdöbbentő adottsággal rendelkezett, hogy

bármelyik első látásra megjósolhatta a halálos óráját.

A gróf annak idején úgy tűnt fel a cári főváros szinte a rögeszméig babonás társadalmában, mint valaki, aki a gonosszal cimborál. Ismerősei titokzatos, természetfölötti hatalommal rendelkező személyiségnek tartották. Barátai és hívei vakon engedelmességek utasításainak, ellenfelei rettegtek tőle és ő maga a legkevésbé sem csinált titkot abból, hogy bárkinnek első látásra, szinte csillogtatlan pontossággal megjósolhatta, élete mikor ér véget.

Maga a gróf meghitt körben egy

különös látománnyal magyarázta megdöbbentő „jós-képességét.”

Állítólag egy alkalommal, amikor éppen udvari bálon vett részt, amely tudvalevően a békebeli orosz birodalom legfényesebb eseményei közé tartozott, keringőre kérte fel egy fiatal hölgyismerőst. Alig fordultak azonban néhányra a Téli Palota fényárban úszó tánctermében, amikor Karasnovics gróf halálsápadtan bocsátotta el táncosnőjét... Tágranyilt

szemmel, szinte eszelős pillantással tekintett körül. Ugy látta hirtelen, mintha

a csipkés selyem ruhában nem viruló szépségű fiatal leány, hanem esztendőz lejtőre vete a keringőt.

Karasnovics gróf megdöbbentő látomása állítása szerint több tragikus módon valóra vált! A fiatal leány néhány nappal az ünnepi est után váratlanul meghalt.

A „haláljós” gróf természetesen nem tartotta titokban fantasztikus élményét s már ez az eset is elegendő lett volna ahhoz, hogy a kísérteties történetek iránt annyira fogékony szentpétervári társadalom körében nevezetessé váljék. Nem sokkal később azonban

más körülmények között újból megismétlődött Karasnovics gróf látománya.

A gárdatiszt ekkor vadászaton vett részt és vadásztársai közül ijesztő hidegvérrel hárommal is közölte halála napját, sőt óráját is.

A megrendítő jósát mind a három esetben valóra vált.

Ettől kezdve Karasnovics gróf mint valami varázslat vagy boszorkánymester tűnt fel Oroszországban, bármire járt.

1905-ben azután különös változás ment végbe a titokzatos gárdatisztben. A gróf kilépett ezredéből, tudott birtokain, pénzét tette kastélyát, műkincseit és szinte esztelenül költenie kezdett. Rövid hónapok alatt az utolsó rubelig eltékozolta vagyonát. Elképedt ismerőseinek kijelentette, hogy ez egyszer ő maga is találkozott a halállal és tudja, hogy napjai meg vannak számlálva.

A „haláljós” azonban nyilván elszámíthatta magát a saját esetében, mert bármennyire is várt rá, a halál csak nem jelentkezett...

A koldusbotra jutott Karasnovics gróf a legnagyobb nélkülözések között tengődött egy ideig fantasztikus hírnevének egykori színhelyén, míg végül néhány ismerőse megkönnyítült rajta s lehetővé tette, hogy Párisba költözzék. Itt azután szerény életjáradékot biztosítottak számára abban a föltevésben, hogy Karasnovics legfeljebb néhány hónappal, esetleg egy évvel tévedhetett saját „jóslatában.” A francia fővárosban szerényen meghúzódva morzsolgatta hátralévő napjait a különös férfi, akiről most derült ki, hogy

teljes harmincöt esztendővel számította el magát élete végéről szóló jövődőlésében.

A titokzatos orosz gróf makkegészségesen ünnepezhette meg az elmúlt esztendőben nyolcvanadik születésnapját és mint hajlott kora pátriárka, csak most hunyhatta le szemét végső álmra, amelyről pedig olyan meggyőződéssel állította, hogy az már 1905-ben bekövetkezik! (P)

Lemondott a bolgár kormány

Szófiából jelentik: A Német Távirati Iroda közli: A bolgár hírszolgálati ügynökség hivatalosan jelenti, hogy Kiosseivanoff bolgár miniszterelnök esütörtökön délbén benyújtotta kormánya lemondását. A király a lemondást elfogadta. A Stefani-ügynökség ezzel kapcsolatban a

következőket írja: Jól értesült bolgár körökben úgy tudják, hogy a kormány lemondása a miniszterek közötti véleménykülönbség következménye volt, amelyek belpolitikai kérdésekkel állottak összefüggésben. Valószínűnek tartják, hogy a válság rövidesen véget ér. (Rador.)

CAPITOL MA A POLLO

ZARAH LEANDER
a szezon legszebb énekes, slágerfilmjében:
A SIVATAG ENEKE
Partnere: GUSTAV KNUTH

WALLACE BERRY
a közismert amerikai művész legjobb
alakításában:
RAZZIA Izzalmas
bűnügyi film

A február 15-én sorsolt nyeremények közül a következők estek az

„OFICIALA” COLECTURA-ra

Lei 1.000.000 No.	14444	Matca Sediul Chisinau
Lei 400.000 No.	8479	Matca Sediul Bucuresti
Lei 400.000 No.	20411	Matca Sediul Cluj
Lei 400.000 No.	43339	Matca Sediul Bucuresti
Lei 200.000 No.	88752	Matca Sediul Iasi
Lei 100.000 No.	55454	Matca Sediul Cluj
Lei 100.000 No.	81772	Matca Sediul Bucuresti
Lei 100.000 No.	236308	Anexa Sediul Bucuresti
Lei 100.000 No.	483457	Anexa Sediul Bucuresti

Ezen kollektura számos játékosra ezenkívül további számtalan kisebb nyereményt ért el Főelárusító Temesvár és Bánság részére:

= HIREK =

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

BELFÖLDÖN:

Magánosoknak: egy hónapra 70, negyedévre 200, félévre 400, egész évre 800 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félévre 350, egész évre 700 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1.200 lei kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félévre 700, egész évre 1.400 lei.

TELEFON

28—10 és este 9 óra után 28—15.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

SOMLYÓ ZOLTÁN:

Nevetés...

Apámat ritkán láttam mosolyogni és sohasem mondott valami bohót... uccán a nőkre nem nézett orozva és nem nevetett lopva, csalfamód...

Anyám is mindig oly szomorún nézett. Arcán csak vendég volt a nevetés; Madonna volt, szent asszony, a szemében a könny volt sok, a vígság oly kevés...

Ők elmulasztottak minden mosolygást s itthagytak engem búban, egyedül. S most nekem kell kacagnom ohelyettük, kacagnom úgy, hogy a könnyem kidűl...

— Szerb hajókat vásárol Anglia. Belgrádból jelentik: Splítből jelentik, hogy az angolok a jugoszláv Lloydtól eddig vásárolt hajókon kívül még további 100 ezer tonna hajóúrt akarnak venni.

— Byrd admirális érdekes megállapítása. Washingtonból jelentik: Byrd admirális jelentette, hogy a déli mágneses sarok megváltoztatta helyét. Az 1908-ban megállapított helytől 15 kilométernyire nyugatra eltolódott.

— Átvette hivatalát Oroszország pozsonyi követe. Pozsonyból jelentik: Tiso dr., a szlovák köztársaság elnöke, tegnap kihallgatáson fogadta Puskint, az új orosz követet, aki átnyújtotta megbízó iratait.

— Hó Rómában. Rómából jelentik: Tegnap délután öt órakor havazni kezdett Rómában. Az ideai rendkívüli kemény télen ez már a harmadik eset, amikor hó borítja az olasz fővárost.

— Utazási kedvezmény a brüsszeli nemzetközi vásár látogatóinak. Bucurestiből jelentik: A CFR vezérigazgatója a brüsszeli nemzetközi vásár résztvevői számára a visszautazásnál, március 6—22. között 50 százalékos vasúti kedvezményt engedélyezett.

— Templomfosztogató tanító. Iasiból jelentik: A hatóságok letartóztattak tíz kereskedőt, akiket azzal vádolnak, hogy Mihail Hanganu volt tanító bűntársai. A tanítóról ugyanis kiderült, hogy veszedelmes templomfosztogató. A nyomozás érdekében a most letartóztatott kereskedők neveit egyelőre nem közlik a nyilvánossággal. A vizsgálat tovább folyik és még újabb meglepetések várhatók.

Az osztály sorsjáték február 15-iki húzásának részletes eredménye

Az állami osztály sorsjáték február 15-iki húzásán a következő számok nyertek:

Fősorsjegy: 1.000.000 leit nyert a 14444, 33199 és a 73160 számú sorsjegy.

400.000 lei: 8479, 18567, 20411, 20732, 36364, és a 43339 számú sorsjegy.

200.000 lei: 2999, 9799, 19011, 20386, 22916, 49596, 52304, 54449, 72594, 74438, 83120, 88752

100.000 lei: 4295, 8279, 10892, 12917, 13866, 14213, 14571, 21609, 24157, 26216, 38535, 45867, 50008, 52260, 55454, 67888, 79480, 81772, 82153, 82558, 86911, 93304, 96676, 99434.

40.000 lei: 7322, 7428, 8762, 10962, 11069, 11689, 11865, 12073, 12316, 13099, 13491, 14604, 15307, 16974, 22188, 23460, 25002, 26994, 27067, 27160, 27469, 27669, 29978, 30693, 31472, 32363, 33347, 33896, 36959, 38364, 39002, 39086, 39112, 40250, 40721, 43124, 43538, 43765, 45449, 47699, 57551, 57558, 59008, 61962, 62181, 63337, 67523, 67910, 68867, 70769, 72693, 73217, 75084, 78148, 89105, 93763, 93832, 94788, 95907, 98255.

10.000 leit nyertek a következő végződésű sorsjegyek: 040, 059, 182, 336 és 461, míg 1600 leit: 00, 01, 07, 17, 20, 27, 29, 47, 68 és 92 végződésű számok.

Melléksorsjegyek: 100.000 leit nyertek a következő számok: 108568, 166307, 185726, 199700, 206333, 218272, 232027, 236121, 260420, 286308, 298508, 306127, 319218, 353759, 393116, 407228, 422848, 433284, 450265, 483457.

1000 leiel a következő végződésű sorsjegyeket húzták ki: 0214, 0454, 0720, 1078, 1262, 1782, 2157, 2459, 2559, 2976, 3284, 3297, 3311, 3320, 4526, 5146, 5187, 5347, 7117, 7630, 7664, 7746, 7930, 8112, 8634 és végül 200 leit kapnak azok a játékosok, akiknek sorsjegyei a következő hármas végződéssel bírnak: 010, 258, 270, 310, 319, 368, 399, 403, 456, 466, 478, 549, 594, 638, 643, 666, 667, 675, 713, 769, 801, 839, 850, 924, 936.

DIANA

merev és fájo izmok ledörzsölésére.

— Újabb földrengést észleltek Buzău környékén. Buzăuból jelentik: A lakosság körében rendkívül nagy nyugtalanságot okozott az az újabb földrengés, amelyet szerda este 9 óra 23 perckor éretek. Ezen a vidéken az elmúlt hét óta már másodízben mozdul meg a föld.

(—) Halálozások. Meghaltak: Bodó Júlianna született Kuczora nyolcvanhat éves, Bauer Terézia öt hónapos, Kolofan Sándor Zoltán negyvenkét éves órási, Behavetz Veronika született Domonkos nyolcvanhét éves, Jebelean Persida született Mezin huszonnyolc éves, Csorba Erzsébet született Kokorai ötvenkilenc éves.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJSZAKAI SZOLGÁLATA

Péntek, február 16-án a következő gyógyszertárak tartanak éjszakai szolgálatot:

Gyárvárosban a Badea Cartan téren levő Maszalisz gyógyszertár és a Stefan cel Mare uccában levő Zeiner gyógyszertár.

Belvárosban a Libertatii téren levő Jahner K. gyógyszertár.

Erzsébetvárosban az Axente Sever téren levő Roxin gyógyszertár.

Józsefvárosban a Preyer uccában levő Ungváry gyógyszertár.

Mehalában a Corvin gyógyszertár, Ujkisodán pedig Panajoth Ernő gyógyszertára állandó éjszakai szolgálatot tartanak.

— Sidorovici országőr főparancsnok Rómába érkezett. Rómából jelentik: Sidorovici Teofil országőr főparancsnok és kísérete csütörtökön délelőtt Rómába érkeztek. A román küldöttség Sidorovici Teofil országőr főparancsnok vezetésével csütörtökön délelőtt koszorút helyezett el a Pantheonban II. Viktor Emánuel és Umberto királyok sírjaira. Ezután a „Haza oltára”-nál lévő ismeretlen Katona síremlékét koszorúzza meg, majd pedig a fasiszta forradalom hőseinek síremlékere helyezett koszorút. Sidorovici Teofil, miután a román küldöttség tagjainak kíséretében leróta kegyeletét a fasiszta forradalom hősi halottainak emlékművénél, kihallgatáson jelent meg Muttinál, a fasiszta-párt főtitkáránál. Sidorovici és Mutti között hosszú és szíves megbeszélés folyt le. Ezután a román bizottság tagjainak társaságában megtekintette az Akadémia mellett működő rendőr-előképző intézetet, majd a Forum Mussolinire ment, ahol hosszasan időzött valamennyi tudományos és sportintézménynél. A román vendégeket a fasiszta ifjúság lelkesen fogadta. — A londoni Daily Telegraph római tudósítás alapján azt írja, hogy Olaszországban rendkívül nagy figyelmet szentelnek Sidorovici Teofil látogatásának. A lap megjegyzi, hogy a román országőr főparancsnokot az olasz király és Mussolini miniszterelnök is kihallgatáson fogadja. — A német sajtó szintén különleges érdeklődéssel tekint Sidorovici római utazására és ezzel kapcsolatban kimerítő és megleghangú cikkeket számol be.

— Az epekövek, az idősült epehólyaggyulladás és a hurutos sárgaság kezelésében reggelente egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz, kevés forróvízzel keverve és kortyonként bevéve, gyakran rendkívül hatásos. Kérdezze meg orvosát.

(—) Tettenért betörő. Sustrean Iona mehalai lakosnó tetten érte Sándor József munkástelepi férfit, amikor az behatolt az asszony Horia uccában levő lakásába, ahonnan háztartási tárgyakat akart elvinni. Átadták a redőrségnek.

(—) Hamis tízdináros érepénz került forgalomba Temesvárott. A rendőrség őrizetbe vett hét egyént, akiknél hamis tízdináros érepénzt találtak. A nagyobb mennyiségű hamis pénzt a hatóságok lefoglalták. A rendőrség folytatja a nyomozást.

Mozi

Greta Garbo rövidesen férjhez megy

Úgyes riporterek megállapították, hogy Greta Garbo, aki jelenleg Newyorkban tartózkodik, teljes két órát töltött az egyik kozmetikus rendelőjében. Ebben a híradásban az az érdekesség, hogy a világ legjobban fizetett filmprimadonnája sohasem törődött a külsejével és csupán akkor festette ki magát, na filmezett. Emberkerülőnek ismerték, aki senkivel sem állt szóba. Homlokegyenest megváltozott a viselkedése: társaságba jár, szépíti magát és — állandóan jókedvű.

A newyorki négyszázak egyik legtöbbet emlegetett fiatal hölgytagjával, Benda Frazierrel mutatkozik elég gyakran, azzal az ifjú milliomoslánnyal, akit a szenzációhajász újságok „glamour girl”-nek magyarul „ragyogvány gör!”-nek neveztek el. Legutóbb Benda Frazier estélyén is megjelent Greta Garbo a házi orvosával, dr. Gayelord Hauser-rel, a híres hollywoodi diétadoktorral, akiről már régen azt írják, hogy feleségül fogja venni a világ legjobban fizetett színésznőjét.

Hír szerint Hauser beszélte rá arra Greta Garbót, hogy szakítson eddigi életmódjával, törődjön a külsejével és főképpen mutakozzék emberek között is. Az orvos és a színésznő esztendőket óta érintkezik hivatalosan. Hauser dr. ellenőrizte Hollywoodban Greta Garbo táplálkozását és legutóbb, amikor a színésznőnek öt fontot le kellett fogynia, ő állapította meg, hogy milyen diétát tartson. Régi barátságuk hónapokkal ezelőtt komolyabb vonalommá változott és — amennyiben hinni lehet a newyorki lapok tudósításainak — a filmsztár rövidesen férjhez megy a házi orvosához.

MŰSOR:

Péntek, február 16.

APOLLO: Razzia (angol film)
CAPITOL: A sivatag éneke (német film.)
CORSO: Selyemzsinoron (német film)
SCALA: Az imádott bandita (angol film.)

Fekete Mihály jubileumára

Bizony úgy rohant el mellettünk az idő, — és talán az élet is — mint, mikor vonaton utazik az ember és kinézve az ablakon a sínpárhoz közelebb fekvő dolgok gyorsabban, a távolabb esők lassabban múlnak el mellőle, akár csak forgószínpad előtt ülne. Elmaradnak egymásután a távirópóznák, a fák, az országút, a templomtornyok, falvak, városok és később már csak egy-egy tarka színpoltra emlékezünk — vagy arra sem.

Igy vagyok valahogy most, mikor olvasom, hogy Fekete Miska — harmincöt éves jubileum ide, az életösvény második félszázadának taposása oda, Fekete Mihály mégis és mindig csak Miska marad — jubilál és ezzel egyben búcsút is mond a színpadnak. Színpoltok tolokodnak elém a régi jóidőkből, amikor még az én hajam sem volt ezüstös — az egyetlen nemes fém, melyet tulajdonomnak mondhatok — és én is úgy érzem, hogy enyém az egész világ. Ha akarom. De hát nem akartam én sem, Fekete Miska sem. Nem is jutott sok egyikünknek sem. De a múlt, a múlt ezernyi gyönyörűsége, emléke megmaradt számunkra. Emlékek, melyek három évtized távlatából is melegítenek és sokszor — könnyeket csálnak a szemekbe.

Igaza van Fekete Miskának, hogy a sörény, a mely hajdanában dúsan és feketén lobogott, ma már szürke és kopott, de nincs igaza, mikor azt írja, hogy a lélek már nem lobog, a szándék már csak hamú és a cselekedet parazsa is hunyóban van. Csak egyszer kell hallani a jubilánst, mikor életéről, mostani életéről beszél, mely — nincs ezen mit tagadni — bizony nem irigyléreméltó és minden szava, minden lendületes kézmozdulata az öregedés, a fáradtság élő cáfolata. Mennyi terv, mennyi akarat, mennyi erő, mennyi elszántság, mennyi energia őrzi-hajtja ezt az izzig-vérig, testestül-lelkestül művészembert.

Nagyszerű színész. Mint ujságíró megfelelő viszonyok között karriert csinálhatott volna. Mint író, annyi invenció, annyi intellektus és tudás van benne, hogy az ember szinte csodálja, miért nem írt még regényt? Mert pályadíjnyertes drámája és művészettörténelmi munkája már régen van. És szabad-e, lehet-e akár neki magának — visszavonulásról beszélni, a saját temetése ceremóniájáról írni, mikor ezt egy szuszra bejelenti azzal, hogy festő-növendék lett? Rajzolt és fest és legközelebb már képkiállítás keretében kíván a közönségnek bemutatkozni.

Ez az igazi Fekete Miska. Egy pillanatban a lemondás hangulata telíti, a következő másodpercben újra tervez, újra lelkesedik, újra lángol. Telve van temperamentummal, életerővel, életigenléssel és munkakedvvel. És nagy-nagy szeretettel minden iránt, ami az életet, az élet szépségeit jelenti. Harminckét esztendeje ismerem Fekete Miskát. Ez alatt a harminckét esztendő alatt talán testesebb lett, hajába ősz szálak vegyülnek, de hangja a régi zengő, szeme ma is a három évtized előtti tűzben ragyog és saját szegénységéről megfélekezve könynyek gyűlnek szemébe, ha mások nyomoruságáról hal. És a szeretet forró hulláma önti el egész lényét, ha nyolcvannégy éves édesanyjáról beszél, a kinek színes leveleket ír, hogy milyen jól megy dolga. Lélekben ez a matróna is ott lesz vasárnap délután és este a temesvári színházban, ahol az ő fia játszik. Talán utóljára... írja Fekete Miska. Mi azonban reméljük, hogy a jubileum nem megszakítását, hanem csak új fejezetét jelenti művészéletének.

(v.)

Amikor az öregedő asszonyok férfitársat keresnek

Párosan szép az élet...

Ezt vallotta két öregedő újkisdalai asszony is, akik a magányos életben örömet már nem találtak és férfitársra vágytak. Erről sopánkodtak néhány hónap előtt Kovács Mária jezvini cigányasszonynak, aki erre közölte velük, hogy segíteni fog rajtuk. Fáradozásának sikere érdekében kis előleget is kapott a két asszonytól. Az előleget még egyéb öszszegyek követték és a két asszony végül is négynégy ezer leít adott már, amikor rájöttek, hogy a cigányasszony becsapta őket. Feljelentést tettek ellene és Kovács Mária csalás miatt a temesvári törvényszék két hónapi fogházra ítélte. A cigányasszony az ítélet ellen fellebbezést jelentett be, amit tegnap tárgyalta az ítélőtábla. A tárgyaláson Kovács Mária azal védekezett, hogy nem csapott be senkit.

— Az egyik asszonynak szereztem egy Pistát. — mondotta — a másiknak pedig egy Janit. Meg is lehetnek velem elégedve. A pénzt pedig megérdemelten kaptam és nem csaltam ki tőlük.

Az ítélőtábla azonban nem vette figyelembe ezt a védekezést, hanem megerősítette az elsőfokú ítéletet.

HOLNAPIG
NYUGALOM ÉS
BIZALOM

HOLNAP
NAGY
ÖRÖM
VÁR
ÖNRE

HOLNAP
MILLIOMOS
LESZ

HOLNAP
LESZ A FEHER
SAVU ZÖLD
SORSJEGYEK
HUZÁSA

MAESTE
A SORSJEGY-
ÁRUDAK
ÉJFELIC
MARADNAK
NYITVA

ALLAMI SORSJÁTEK

— **Tartalékos tisztek légvédelmi beosztása.** A lég- és tengerészetiügyi minisztérium időleges szolgálatra behívja a tüzérséghez tartozó tartalékos tiszteket (hadnagyok és főhadnagyok), akiket a légvédelmi egységekhez osztanak be. Azok a tartalékos tisztek, akik megfelelnek a Monitorul Oficiul 176-ik számában közölt feltételeknek és akik időleges szolgálatra be akarnak vonulni, 1940 február 27-ig nyújtsanak be kérvényt a lég- és tengerészetiügyi minisztérium személyzeti igazgatóságához, amelyhez a következő iratok csatolandók: 1. Születési anyakönyvi kivonat. 2. Iskolai bizonyítvány. 3. Bizonyítvány az ezredtől, hogy az illető valóban tartalékos tiszt. A többi szükséges iratokat utólag is be lehet nyújtani.

— **Találmányok felülvizsgálása.** A lég- és tengerészetiügyi minisztérium közli, hogy a jövőben találmányokat csak a Feltalálók Szövetségéhez lehet benyújtani, amelynek címe: Bucuresti Str. Romană No. 140. A Feltalálók Szövetsége csak azokra a találmányokra vonatkozóan fog feleletet adni, a melyek a nemzetvédelemmel kapcsolatosak. A kérvénnyel együtt beküldendő a találmány pontos tervezete, rajza, és azt szakmérnököknek is alá kell írnia, aki a találmányt előzőleg tanulmányozta.

(—) **Fekete Mihály színészi jubileuma.** Vasárnap, február 18-án lesz a temesvári városi színházban Fekete Mihály, sikerekben gazdag színészi működésének harmincöt éves jubileumi előadása. Ezen alkalommal délután hat és este kilenc órakor Lyon Lea, a nagyszerű Bródy-darab kerül színre és a jubiláló Fekete Mihály a rabbi klasszikus alakját játssza. A közönség érdeklődése után ítélve mindkét előadás zsufolt ház előtt megy végbe és meghozza Fekete Mihálynak a mi közönségünk részéről is azt az elismerést, méltánylást és szeretetet, amit ez a kitűnő művész megérdemel. A darab másik főszerepét Felszeghy Mária játssza. Mindenki jól teszi, ha mielőbb gondoskodik jegyekről.

— **Nemzetvédelmi bélyeg Finnországban.** Helsinkiből jelentik: A finn postaigazgatóság csütörtökön új bélyeget hozott forgalomba a „Haza-bélyeg”-ét, amelynek értéke 4 márka. E bélyeget 2 márka erejéig igénybe lehet venni postai szállításkor és 2 márka a nemzetvédelmi alapot szaporítja.

LEGUJABB

— **ÚJ BOLGÁR KORMÁNY ALAKUL.** Szófiából jelentik: Boris bolgár király Filov tanárt, a régi kormány volt közoktatásügyi miniszterét biztalmeg a kormány megalakításával. Filov a megbízást elfogadta és az új kormány listáját még holnap terjeszti be. Popov Iván belgrádi bolgár követtet táviratilag Szófiába hívták.

— **Kereskedelmi iskolát végeztek 35 évig mehetnek tiszti iskolába.** A nemzetvédelmi minisztérium közli, hogy a tartalékos tiszti képesítés elnyerésére vonatkozó általános rendelkezésektől eltérően azok, akik kereskedelmi liceumot, vagy akadémiait végeztek, 35 éves korukig jelentkezhetnek, ha a tartalékos tiszti rangot elnyerni akarják. Ugyanekkor egy másik rendelkezés azt közli, hogy segédszolgálat terén gazdasági tartalékos tiszti rang elnyerése végett azok jelentkezhetnek, akik 1940 április 1-ig 35 évet már betöltöttek. Ezek február 15-ig jelentkezhetnek a február 1-én 190 szám alatt az előkészítés tárgyában kibocsátott rendeletben kijelölt csapattesteknél.

(—) **Görög katolikus főpapok római utazása.** Nicolescu Alexandru balázsfalvai görög katolikus érsek, Frentiu Traian nagyváradi, Hossu Iuliu kolozsvári és Balan Ioan lugosi görög katolikus püspökök tegnap délelőtt Temesvárra érkeztek. Valamennyien Pacha Agoston római katolikus megyés püspök vendégei voltak ebédre. Az ebéden résztvettek ezenkívül Marta Alexandru dr. királyi helytartó, Ciupe Gheorghe dr. helytartósági vezértitkár, Baran Coriolan dr. főpolgármester és Munteanu Gheorghe görög katolikus püspöki helynök is. Az érsek és a három püspök tegnap este a Simplon-vonattal továbbutazott Rómába, ahol kihallgatáson jelennek meg XII. Pius pápánál és a biborosi testületnek megteszik öt évenként kötelező beszámolójukat.

(—) **Születések.** Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Farkas Rozália, Câmpianu Liviu, Schneider Franciska, Marosi Tivadar, Román Ferenc.

A február 15-én sorsolt nyeremények közül a következők estek a

"DACIA" COLECTURA-ra

Lei 400.000 No. 36364 Matca Sediul Cluj
Lei 100.000 No. 10892 Matca Sediul Bucuresti
Lei 100.000 No. 12917 Matca Sediul Braila
Lei 100.000 No. 50008 Matca Sediul Brasov
Lei 100.000 No. 260420 Anexa Sediul Braila
Lei 100.000 No. 298508 Anexa Sediul Brasov

A Dacia kollektura játékosai ezenkívül az egész országban számos kisebb nyereményt értek el

Főelárusító Temesvár és Bánság részére:

Központi Bank Rt. Temesvár I. Sír. Alba Iulia I. Tel. 15-5

Örült fakéregből sültött kenyeret évtizedekkel ezelőtt a rab Finnország népe

(Helsinki, február hó.) Vagy két héttel ezelőtt szépen, szeliden bekopogtatott a házmeester hozzám és előadta, hogy itt a házban is megszervezik a légvédelmi őrseget s hát igaz, hogy külföldieket nem szokás bevenni, de én magyar vagyok, már régóta itt lakom, ismernek jól, szóval nem akarnék-e én is... Persze, hogy akartam... és így most minden második éjjel két órán át őrseget állok a ház előtt. Kettőtől-négyig, az a beosztásom, bundában, süvegben kint topogok én is a havas uccán, nézem, sötét-e minden ablak, nézem a csillagokat, nézem, vártam, nem jön-e légiriadó, amely esetben én vagyok felelős azért, hogy a ház minden lakója haladéktalanul lemenjen a gerendákkal, homokzsákokkal buvóhelyé alakított pincébe.

Szépek és nyugalmasak ezek az órállások, hiszen többnyire nem történik semmi: éjjel nem mernek a város fölé jönni az orosz repülő. Huszofokos hidegben kegyetlenül, keményen szikráznak fent a csillagok, olykor zöldes, pirosas lánggal felvillan az északi fény. Körül-körül járom a házat, aztán az uccasarkon leállunk a szomszéd ház óreivel egy kis barátságos eszmecserére. Sok jó barátot szereztem már így, s az a különös benne, hogy a legtöbbször csak a sziluettjét, meg a hangját ismerem. Hiszen mindig csak éjszaka találkozunk egymással, éjfél után kettő és négy között.

Különösen egyik ilyen éjszakai ismerősömet szerettem meg nagyon, egy alacsony, köpös bácsit, ki enyhe humorával, okos, tájékozott megjegyzéseivel sok vidám perceket szerzett nekünk. Megtudtam, hogy tanár, a társadalmi főiskolán a szövetkezeti kérdések előadója.

LEGENDÁS HARCOK

Az egyik éjjel aztán úgy adódott, hogy a szokásos uccasarkon csak ketten akadunk össze, komisz hideg volt és úgy látszik, a többiek inkább behúzódtak a kapu alá és onnan kémlelték az eget. Így tehát kettesben róttuk az uccát, száz lépést föl, százat vissza és beszélgettünk. Természetesen a harctérre, a finnek csodálatos teljesítményeire került a szó és arra, hogy vajon mi lesz, hogy lesz később, mit várhatunk, miben remélhetünk.

— Nézze, mondtam kissé fojtott aggodalommal, — mindez, amit a finn hadsereg eddig elért, csodálatos, szinte legendákba illő harc, mindez több, mint amit a világ valaha is remélt. Mielőtt a háború kitört volna, én sem hittem, hogy a kis Finnország huzamosabb ideig fel tudja tartóztatni az orosz őriaszt. S ime, már több, mint egy hónapja dul a harc s az oroszok minden erőfeszítések ellenére sem jutottak előbbre, mint a háború első napján. Az is bizonyos, hogy Finnország még sokáig bírja erővel. De végül is, három millió száznyolcvan millióval szemben — nem gondolja, hogy ez a két szám mond valamit? Gondoltak Önök erre, amikor elfogadták a harcot?

— Szóval, Ön azt hiszi, hogy a harcunk végeredményben reménytelen? — Nem tudom... lehet! Ámbár ne felejtse el: aki időt nyer, életet nyer! Finnország még bizonyval jó ideig fel tudja tartóztatni az orosz s közben sok minden történhetik a világban, olyan fordulat is állhat be, amiről ma álmodni sem merünk. De még ha úgy is lenne, ha a háború kimenetele... nos, hogy is mondjam? Szóval, ha biztosan tudnók, hogy a háborút ez a két szám: három a

száznyolcvan ellen előre eldöntötte, még akkor is! De úgy hiszem, ez számunkra közömbös volt. Az természetes, hogy bárki akarja elvenni szabadságunkat, mi védekezünk! Ez csak természetes! S Ön sem csodálkoznék, ha ismerné az utolsó huszonkét év történetét. A függetlenség huszonkét éve... Igen, azt hiszem, itt a nyitja mindennek.

MIT CSINALTAK HUSZONKÉT ÉV ALATT A FINNEK?

— Miért? Nézze, tizennyolcban végre kezünkbe vehettük sorsunkat, elkezdhattuk építeni országunkat. Még nem jutottunk messzire... De mégis, ha felmérjük az elért eredményeket,

A szövetkezeti eszme fejlődése Finnországban

— De mennyire édekel! Hiszen amit elmond, abból kiderül, hogy maguk messze verik az orosz ötvenes tervek rekordszámait! Kiderül, hogy a kis Suomi csöndben, feltűnés nélkül sokkal nagyobb eredményeket ért el, mint odaát a „ryssá"! Hát hogy állunk a tojással?

— Nos, igen! Husz év alatt a termelésünk 3.7 millió kilóról 17.6 millió kilóra emelkedett, ami, ugyebár, majdnem 500 százalékos növekedés. A tejszövetkezetek mintegy 98.000 termelőt foglalnak magukban, szövetkezeti alapon történik a temelés értékesítése, a mezőgazdasági gépek, tenyészállatok, műtrágya vásárlása. És aztán jó mezőgazdasági szakiskoláink vannak: ma 101 mezőgazdasági iskolánk van évente átlag három és félezer tanulóval.

— És az ipar?

— Nos, tudja, Finnországnak tulajdonképpen csak egy jelentős ipari nyersanyaga van, a mi „zöld aranyunk", az erdeink. Suomi relative erdőekben leggazdagabb országa Európának. Azelőtt nem tudták, milyen kincs nekünk az erdő. Fakitermelésünk és papíriparunk tulajdonképpen a háború után született meg, azóta, hogy függetlenek vagyunk. Fűrésztelepeink 1917-ben csak 245.000 szálát dolgoztak fel. Ma majdnem másfélmilliót. Cellulózetermelésünk 20 év alatt 95.000 tonnáról másfélmillió tonnára, papírtelermelésünk 155.000 tonnáról 606.000 tonnára emelkedett. De elég, ha annyit mondom, hogy a faipar évi termelése 20 év alatt 1.3 milliárd márkáról 9 milliárdra és egyéb iparágunk 3.5 milliárdról 12 milliárd márkára emelkedett.

— Aztán nézze: az iskoláink, a kórházaink. Finnországban ismeretlen az analfabétizmus.

— De hogy érték ezt el? Hisz itt oly szét-szórta élnek az emberek.

— A gyerekek bent laknak az iskolában. Aki rászorul, ingyen. Ez csak természetes. És ma már mindenütt pompás, modern iskolánk van. Az elemi iskolák tantermeinek száma 20 év alatt 4 és félezerről 15.000-re emelkedett. Ugy-e, ez szép? Középiskoláinkban is megkét-szereződött a hallgatók száma.

— Igen, friss, erőteljes nép, csupa életerős és egészség.

— Igen, de nézze, a tüdővész gonosz pusztításokat végzett nálunk is és ha nem vesszük fel teljes erővel a küzdelmet ellene... De ismeri a kórházainkat, ugy-e? A kórházi ágyak száma tízezerrel huszonnégyezerre emelkedett és a közszolgálatban álló orvosok száma megkétszereződött. Most kezdjük kiépíteni a preventív nép-

büszkök lehetünk rá. S mi elsősorban ezt védjük. A jövőnk, hogy építhessük szabadon a magunkét...

— Várjon! Volt a muzeumunkban, nos hát ott láthatta, hogy élt azelőtt népünk. Finnország még nem is olyan régen igen szegény ország volt. Láta a muzeumban a fakéregből örölt kenyeret? Hát olyat evett a finn paraszt, ha beköszöntött az éhínség és az gyakori volt nálunk! De ma!

— Igen, ma megelégedettség van itt, az életszínvonal magas, mint nálunk. Hogyan érték ezt el?

— Építettünk, uram, építettünk. Tudja, hogy husz év alatt mintegy négyszázezer hektári mocsarat száritottunk ki és tettük művelhető területté. Sokkal többet, mint az olaszok. Buzatermésünk husz év alatt megharmincszorosodott. A rozstermelésünk épp száz százalékkal növekedett és közben építettük az iparunkat is, mint a nyersanyagszegény parasztszország.

— Igen, uram, honfoglalás volt! Földhöz juttattuk a parasztot. Hiszen tudja, nálunk alapos földreform is volt. Finnország parasztszóság. A lakosság 78 százaléka falun él, mezőgazdasággal foglalkozik népünk kétharmada. De azelőtt igen nagy volt nálunk a földnélküli agrárproletariátus: még 1917-ben is több, mint kétszáz ezer olyan mezőgazdasági munkából élő családot tartottak számon, akiknek semmi földjük sem volt. A földreform segített a bajon és ha 1910-ben az önálló kisgazdaságok száma csak 125.000 volt, ma már a háromezrezeret is meghaladja. A gabonatermés óriásit emelkedett, de még többet az állattenyésztés és ez a fontos. Hisz nálunk a paraszt jövedelmének felét a tejtermékekből veszi be és lássa, husz év alatt a vajtermelés tízezer tonnáról huszonkilencezer tonnára emelkedett és a sajttermelésünk kétezerrel kilenc és félezer tonnára. 1920-ban parasztlaink még csak 3 millió hétszáz ezer kiló tojást hoztak a piacra... de nem úntatom ezekkel a számokkal? Elfelejtettem, hogy nem előadást tartok az iskolában.

egészségvédelmet. Vizsgálat alá vettük a lakásvizonyokat és a táplálkozást. Hiszen tudja: a finn konyha nagyon vitaminszegény, ezen javítani kell! Hány ezer meg ezer tennivaló lenne még! És most... Jönnék és összerombolják, amit építettünk!

Az égen észak felé villódzó lánggal lebot vetett az Aurora borsalis. Mintha óriási fény-szörök kévje tapogatta volna végig a sötét mennyboltozatot... Kerestek valamit? Szótlanul néztük észak színjátékát.

— Igen, ez a finn ellenállás titka — dörögte halkán öreg barátom. A külföld csak a vaspáncélos öklöt látja, mely kemény csapásokat osztogat az óriási ellenfélnek. De mi, finnek, sportnemzet vagyunk és tudjuk: mindennél fontosabb a jó kondíció, s Finnország ma olyan, mint egy pompásan edzett atléta, de azt a szerves, hibátlan egységet csak jó munkával tudtuk elérni. Becsületos munkával, igazsággal... (r. l.)

"Szerencsére a ferjemnek hittem, nem az admirálisnak"

Egy angol tengerész-asszony kalandja két levelezőlappal

Mrs. Maisie Norris huszonnégyesztendősi feldhami asszony, egy angol tengeralttjáró főgépszé- nek felesége szomorú tartalmú hivatalos kártyát kapott az admirálisától.

— Mélységesen megrendülve tudatjuk önnek, hogy férje, Robert Norris, a Starfish nevű tengeralttjáró megtorpedozása alkalmával hősi halált halt.

Az asszony szinte gépiesen nyult egy másik kártya után, amelyen német postabélyeg volt. Izgalommal ismerte meg a férje kezeirását.

— Értesítelek, hogy a Starfish megtorpedozása alkalmával német hadifogságba estem. Jó dolgom van és egészséges vagyok. Csókol szerető férjed, Robert.

A tengerész felesége sugárzó arccal mesélte az újságíróknak:

— Ne haragudjon az admirális, de a ferjemnek inkább hittem, mint a hivatalos iratnak. Közben sürgönyöztem is Németországba és megbizonyosodtam arról, hogy a ferjem valóban életben van. Az örömhírről értesítettem az admirálisát is, kérve őket, hogy szüntessék be az özvegyi nyugdíjat, amelynek folyósításáról szintén értesítettek.

= KÖZGAZDASÁG =

Saját devizáit minden ellenőrzése nélkül felhasználhatja az importőr nemzetvédelmi célra használható nyersanyagok behozatalára

A külföldön levő devizák ottani nyersanyagtermelésbe fektethetők

A devizákba elbújt és külföldön heverő román devizavagyonok mozgósítását célzó rendkívül fontos rendelet törvényt közöl a hivatalos lap utolsó száma. Eszerint:

A külkereskedelmi hivatal devizaigénylés joga nélküli behozatali engedélyeket adhat ki a nemzetvédelmi szempontjaiból fontos elsőrendű nyersanyagokra azoknak a kérvényezőknél, akik igazolják, hogy a fizetésre szükséges devizaösszeg rendelkezésükre áll. Azok, akiknek külföldön áll saját devizavagyonuk rendelkezésükre, ezt arra is felhasználhatják, hogy azon olyan külföldi vállalat társasági részét, illetve részvényét szerezzék meg, amely a nemzetvédelmi célra szükségelt nyersanyagok termelésével foglalkozik, vagy pedig befektetéseket tegyenek külföldön a román ipar részére a nemzetvédelemmel kapcsolatban szükséges nyersanyagok termelésébe.

Akik saját devizájukat így külföldön befektetik, kötelesek bejelenteni a nemzetgazdasági minisztériumnak a vállalatot, amelynek részei lettek, illetve lesznek, részesedésük hányadával és minőségével, illetve a fenti célok vala-

akik meglévő devizáikat a fenti célok valamelyikére fordítják,

fel vannak mentve az alól a kötelesség alól, hogy igazolják meglévő devizájuk szerzőmódját és az alól, hogy ezt a Nemzeti Banknak átengedjék.

A külföldi részesedést és befektetést vállalók kötelesek minden évben az illető külföldi valutában letenni a Nemzeti Banknál a vállalatból szerzett jövedelmüket. Ezeket a devizákat az illetők javára a devizák letételére ezidő szerint fennálló szabályok szerint fogják elszámolni.

Ez a törvény hatályon kívül helyez minden vele ellenkező törvényt és rendeletet.

Az új rend lehetővé teszi, hogy az importőrök a szabad forgalmi devizák magasabb árfolyamán törvényesítsék és értékesítsék deviza értékeiket akkor is, ha azokat esetleg a fennálló törvényes tilalmak ellenére szerezték. Másrészt a külföldön levő devizákat állítja az ország szolgálatába a nyersanyagforrások biztosítására, hozadékukat pedig az ország pénzügyi mérlegének aktívumába vonja be.

(=) Új cég. A temesi cégjegyzési bizottság legutóbbi ülésében több kérvényt vett ismét elbírálás alá és egy esetben megadta a bizottság a végleges cégműködési engedélyt. Ez Pavletti Terézia, született Borbas aradi lakosnő kérvénye, aki élelmiszer, gyümölcs, tejüzletet kíván nyitni.

(=) A romlandó közszükségleti cikkek jövedelmi százaléka. Ismételtén közöltük azon közszükségleti cikkek listáját, amelyeknél a miniszter megengedte bizonyos százaléknak romlás címén való hozzáadását a számla szerinti beszerzési árhoz. Ez a százalék az egyes cikkek szerint különböző. A kérdés tisztázása céljából szükségesnek tartjuk újból hangsúlyozni, hogy a kiskereskedőknek joga van a számla szerinti beszerzési árhoz 17 százalékos törvényes hasznót hozzászámítani, valamint egyes cikkeknel a most említett romlási veszteségszázalékot. A 17 százalékos törvényes üzleti haszonban bentfoglaltatik már a rezsiköltség is.

= Tárgyalás Németországgal a kétszeres adóztatás elkerülése végett. A német pénzügyminisztérium kiküldötte Otto Hedding Bucurestibe érkezett és Vasiliu román pénzügyminiszteri egyenesadó igazgatóval tárgyal arról, hogyan küszöböljék ki a kölcsönös kereskedelmi forgalomban felmerülő kétszeri megadóztatásokat. Ezek kizárására még 1937 február 8-án jött létre kölcsönös egyezmény. Két fő esete van a kétszeri adóztatásnak. Az egyik amikor a román kereskedő a német áruhitel után tőkekamat adót köteles befizetni, viszont odahaza a német is adót fizet a hitelezett kamat címén. Itt a román befizetés kötelezettségének a törlését javasolja Németországgal, hiszen a német kereskedő a kamatjövövedelem után otthon adózik. A másik vitakérdés, ami bíróságok előtt is már sokszor szerepelt és különböző eldöntésekre vezetett az, hogy a német cégek megadóztathatók-e romániai ügyleteik jövedelme után Romániában, amikor itt nincs lerakatok, hanem egy itteni önálló ügynökség gyűjti részükre a megrendeléseket, amely a külföldi cég nevében egyébként semmi más jogot nem gyakorolhat. A két megbízott tárgyalásai alapján a pénzügyminisztérium fog dönteni.

= A tavaszi vetőmagok iránt van kereslet a hánsági gabonapiacra, de az üzleti forgalom csendes. A piaci árak a következők: Búza 470, tengeri 380, korpá 330, újzab 500, muharmag 850, napraforgómag 850, tökmag 1400, tavaszi árpa 500 lei százkilónként. A lóheremag 40 és a lucernamag 60 lei kilónként.

= Egyiptom a gyapotra kiviteli illetéket létesít. Gyapot és pamutbehozatalunkra rendkívül fontos intézkedést hozott be Egyiptom pénzügyminisztere, amikor elrendelte, hogy augusztus 15-től kezdve ezekre a cikkekre 100 kg.-ként 200 ezrelék kiviteli illeték fog életbelépni. A felvilágosítások szerint ezen csak abban az esetben változtatnak, ha az amerikai kormány újra érvénybe helyezi a kiviteli támogatásra vonatkozó rendelkezéseket. Ma Egyiptom reánk nézve a számításba jövő behozatali források egyik fontos tétele és így az intézkedés iparunkat a legközvetlenebbül érinti.

= Valuták hivatalos árfolyama. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti.) Holland forint 75.49—76.59, belgas 23.37—24.22, angol font 567.87—576.15, dollár 141.10—143.17, francia frank 3.22—3.77, cseh korona 4.63—4.77, svájci frank 31.81—32.29, szlovák korona 4.63—4.77. Ezekben az árfolyamokban a harmincyolc százalékos felár is bennfoglaltatik. A következő árfolyamok felár nélkül értendők: dragma 0.90—1.60 és 1—1.62, dinár 2.89—3.05, márka 40.50—49 és 41.50—50, pengő 26.50—27, olasz lira 7.17—7.17, leva 1.60—1.63, zloty 0—19.

= A fémipari üzemek fogyasztási adója. A fémipar egyes termékei fogyasztási adó alá esnek. Ezek a vámtarifá 1034—1054, 1077—1082, 1089, 1093 és 1094 tételei alatt megnevezett cikkek. A fogyasztási illetéket kg.-ként kell kiszámítani ezek után. Minthogy egyéb fémipari cikkek fogyasztási illetéktől mentesek, a pénzügyminiszter elrendelte, hogy az utóbbiakat az előbbiektől elkülönítve tartás. Az illeték köteles árúkról a gyár naponta jegyzéket köteles leadni az ellenőrző irodának és köteles könyvet vezetni ezekről, amelynek az ellenőrző tisztviselő könyvével azonosnak kell lennie. A rendelkezések bármilyen megszegése első esetben 5000 lei, második esetben 20,000 lei büntetést von maga után.

= Az új közszükségleti cikkek egy részét törölték a jegyzékből. Közöltük a hivatalos lap megjelenésekor nyomban, hogy a nemzetgazdasági minisztérium a régebbi közszükségleti cikkekhez újabb árukat minősített közszükségletiké, amelyek tehát az árelőírási törvény szabályai alá esnek. Most újabb rendelkezés jelent meg, amely a kiadott és általunk is közölt jegyzékből több árut törölt, ezek tehát nem közszükségleti cikkek és a szabad kereskedelem tárgyai. Ezek a következők: betonvas, kereskedelmi vas (sínek, patkóvas, gömb, négyszög és vaslap), formázott vas (T., TT., U. vasak, lánc, stb.) szegek, kocsitengelyvas.

= A kartelltanács ülése. A zománecárúk uniójának és a szatmári téglakartellnek az áremelési kéréseit tárgyalta a kartelltanács most tartott ülésében és szakbizottságnak adta ki megvizsgálás végett. Ugyanakkor régebbi áremelési kérések kivizsgálásáról beérkezett szakvéleményeket tárgyalta, s az ezek alapján hozott határozatát a nemzetgazdasági minisztérium elé terjeszti, ahol kizárólagos joggal döntenek az áremelések megengedhetősége felől.

= A vas és kokszt elosztása a fémiparban. A nemzetgazdasági minisztérium mellett működő fémhivatal Martinescu vezértikár vezetésével jelentést állított össze a beton-vas, vasöntvény és a kokszt készletekről, amelyekre a fémipari vállalatoknak szükségük van. Ezeknek az anyagoknak az elosztásáról a fémipari hivatal kimutatása alapján a miniszter intézkedik.

Temesvárott januárban 193 halálozás volt 120 születéssel szemben

Csak a magyarság gyarapodott, a németek vesztesége a legnagyobb

Biraescu Traian, a városi statisztikai hivatal vezetője, most készítette el az 1940. év első hónapjának népmozgalmi kimutatását. Januárban Temesvár város területén 120 gyermek született és pedig 73 fiú és 47 leány. Az újszülöttek közül 93 törvényes, 23 törvénytelen, 4 gyermeket pedig elismert természetes apja. Tíz törvénytelen gyermeknek az anyja még nem érte el huszadik életévét, nyolc húsz és huszonnégy, négy huszonöt és harminc, három harminc és harmincnégy év között volt, kettő pedig már elmúlt negyven esztendő. A januárban született gyermekek közül 43 román nemzetiségű és pedig 33 temesvári, 10 máshová való: 3 temestorontálmegyei, 6 más hánsági és erdélyi megyéből, egy bucarestii. Született 38 magyar nemzetiségű gyermek, akik közül 34 temesvári, 4 máshová való, még pedig 2 temestorontálmegyei, egy erdélyi és egy bucarestii. A 26 német nemzetiségű újszülött közül volt 18 temesvári, 8 temestorontálmegyei. Született ezenkívül 3 szerb, 5 zsidó, 4 cigány és egy bolgár csecsemő.

A halálozások terén 1940. januárja szomorú csúspontot ért el. Amíg Temesvárott a havonkénti átlagos halálozási szám 150 körül jár, addig januárban 193 halálozás volt, ami a 120 születéssel szemben 73 apadást mutat. Elhalt 85 férfi és 108 nő. A gyermekhalandóság adatai a

következők: egy éven alúl meghalt 20, egy és négy év között pedig 3 gyermek. Két elhalt meghaladta a nyolcvannégy évet. Az elhalt gyermekek közül 18 törvényes, 5 törvénytelen volt. A felnőtt korokban elhaltak családi állapota a következő: 28 nőtlen, vagy hajadon, 62 házas, 73 özvegy, 5 elvált, 2 ismeretlen családi állapotú. Nemzetiség szerint meghalt 47 román: 39 temesvári, 6 temestorontálmegyei, egy kraszómegyei és egy beszarábiai, 42 magyar: 3 temestorontálmegyei és egy aradmegyei, 68 német: 63 temesvári és 5 temestorontálmegyei, 10 szerb, 19 zsidó, 2 cigány, 1 orosz és 4 más nemzetiségű.

A januárban kötött házasságok száma 50. A vőlegények közül 41 nőtlen, 4 özvegy és 5 elvált, a menyasszonyok közül 43 hajadon, egy özvegy és 6 elvált. A mátkapárok nemzetiségi megoszlása: román 18 vőlegény és 12 menyasszony, magyar 8 vőlegény és 15 menyasszony, német 15 vőlegény és 13 menyasszony, szerb 2 vőlegény és egy menyasszony, zsidó 6 vőlegény és 8 menyasszony, más nemzetiségű egy vőlegény és egy menyasszony.

Az anyakönyvi hivatalban januárban 12 válást vezettek be. Öt román férj elvált három román, egy német és egy magyar feleségtől. Két magyar férj elvált két magyar feleségtől és végül öt német férj négy német és egy zsidó feleségtől.

SPORTSESEMÉNYEK

A Duna Serleg ügye a MLSz előtt

A Magyar Országos Testnevelési Tanács négyes bizottsága foglalkozott a Duna Kupa kérdésével. Emlékeztet, hogy Jugoszlávia a múltban a Hungária magyar csapat részére megtagadta a beutazási engedélyt. Hogy ilyen a jövőben ne forduljon elő, a négyes bizottság utasította a Duna Kupa február 17—18-ikán Temesvárott tartandó alakuló értekezletére utazó magyar küldött vezetőjét, hogy

ott újból kérje a román és jugoszláv szövetségektől, hogy az illetékes kormányhatóságok közbejöttével tegyék lehetővé a magyar csapatoknak egész Románia és Jugoszlávia területén való játszását. Az Országos Testnevelési Tanács ugyanis a Magyar Labdarugó Szövetség részvételét a most megalakítandó Duna Kupában ennek a kérésnek teljesítésétől teszi függővé.

Sporthírek mindenfelől

Uj gyorskorcsolyázó világrekord. A bergeni gyorskorcsolyázó versenyen a norvég Aage Johansen 5000 m-en 8 p. 14.8 mp.-el új világrekordot állított fel. A régi rekordot a szintén norvég Ballantrud tartotta 8 p. 17.2 mp.-el. Az új világrekord hitelesítése igen kétséges, mivel a pálya, amelyen Johansen futotta, csak 250 méteres.

Jéghoki eredmények mindenfelől. A svájci jégkorong bajnokság eredményei: SC Bern—EHC Basel 5:2, Züricher SC—EHC Davos 2:2, Anwers: Belgium—Hollandia 3:2, Svédország és Norvégia válogatottja két alkalommal találkozott egymással. Mindkét mérkőzést a svédek nyerték 6:0, illetve 5:0 arányban.

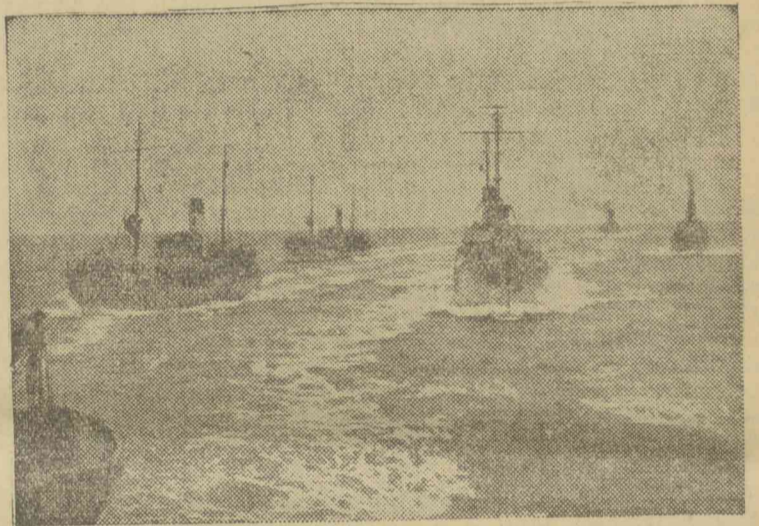
Nem kezdődik meg vasárnap a magyar bajnokság tavaszi fordulója. A hatalmas magyarországi havazás miatt nem kezdődhetik meg vasárnap a bajnokság tavaszi fordulója. A nemzeti bajnokság bizottsága keddi ülésén úgy határozott ugyan, hogy a lehetőség szerint tervszerűen lebonyolítják a vasárnapra kitűzött bajnoki mérkőzéseket, de a méteres hó eltakarítása olyan akadályokba ütközik, amellyel lehetetlen megküzdeni. Így — mint hivatalosan jelentik — nem lesznek ezen a héten bajnoki mérkőzések Magyarországon.

A Venus külföldi portyára készül. A Venus labdarugócsapat március hónapban németországi portyát bonyolít le. Március 24-én és 25-én Drezdában, illetve Münchenben játszik a bucaresti csapat. Ezekre a mérkőzésekre azonban csak akkor kerülhet sor, ha a szövetség beleegyezik a március 24-re ki-sorsolt Juventus—Venus nemzeti bajnoki mérkőzés elhalasztásába.

300.000 lírát oszt ki az olasz szövetség az Olaszország körüli kerékpárverseny győztesei között. Ebben az évben május 17 és június 9-ike között rendezik meg az Olaszország körüli kerékpárversenyeket, amelyen a szövetség összesen 300 ezer lírát oszt ki a győztesek között.

Edzőmérkőzések Magyarországon. A magyar csapatok vasárnap barátságos mérkőzéseket bonyolítottak le. A Kispest csapata nagy meglepetésre 8:4 (5:1) arányú vereséget szenvedett az Elektromos együttesétől. Az Újpest 6:1 arányban győzött a Taxisok ellen, az Újpest B—LAMPART 9:2, Szolnoki MÁV—Keeskeméti AC 6:1, Haladás—Egyetértés 2:1.

Aknakutató hajók teljes gőzzel haladnak az Északi-tengeren, hogy a flotta épségét veszélyeztető robbanó aknákat felszedjék

RÓZSASZÜRET

IRTA: LIGETI ERNŐ

77

Isabel képzeletét nyugtalanította Mihailov. Ő is szeretne megismerkedni vele. Ha már másért nem — micsoda ragyogó újságcikkeket kerétkitene ki e találkozásból? De ezt csak úgy gondolta magában, hogy elszíntelenítse kívánságát, amely érdeklődésének sokkal titokzatosabb rétegeiből tört elő. Tartóztatni fogja Miroiasát. Zajos kedvvel töltötte meg a poharait s elsőnek ivott, hogy ezzel is ösztökélje a többieket. Ittak, beszélgettek. Isabel az ital könnyű mámorán keresztül elképzelte, hogy különös, nagy izgalom még csak képzeletben is bejárni ezt a világot, amelybe még sohasem tudott behatolni. Miroiasa ivott, de fürkésző tekintete állandóan a házaspáron nyugodott.

Iván is birta volna az italt, de nem akart többet inni.

Isabel annál inkább, elszántan, mintha ettől sok minden függött volna. Nehéz barackpálinkát ittak. Isabel akadozva jelentette ki:

— Most már nem felelek semmiért, akármi történik. Vegyétek ezt tudomásul. Ugyanl kérlek Miroiasa, vigyél engem is magaddal! Adjatok nekem is parancsot, hogy végrehajtsam. Te nem ismeresz engem. Iván sem. Senkisem ismer, — csuklott el a hangja és majdnem elsírta magát.

Iván csitítani kezdte.

— Isabel, megint a fellegekben jársz. Ne beszélj ostobaságokat! Úgy gondold talán, hogy felöltöd a sportruhádat, a retikulódba, vagy a hátizsákodba helyezel egy bombát és... azután haza jössz, megmosod a kezeidet és kiruzsozod az ajkadat.

Isabel mérges pillantást vetett rá és közbevágt:

— Nagyon jól tudod, hogy nem úgy gon-

dolom. Hogy én nem vagyok gyáva és ha cselekedetekről lenne szó, nem volnék hitványabb egy férfinél sem. Ki a hibás, hogy téltlenségre vagyok kárhóztatva? Persze neked könnyű azt mondani, mert ezzel a magad kényelmét és pahaságát tudod igazolni.

Iván elpirult, restelkedett Miroiasa előtt. De nem volt idő, hogy elentmondjon, mert Isabel panaszkodása elébe vágott.

— Iván képtelen bármit is — fordult Miroiasa felé, akinek ajkán alig észrevehető gúnyos mosoly jelent meg, — bármit is saját értéke szerint megbecsülni. Érted, hogy mit gondolok? Ő csak kímél és imád. Ha tőle függne, bezárna az üvegszekrénybe, a kvarcái közé, hogy csillogjak én is és ne mozduljak meg.

Iván most hevesen tiltakozott.

— Beszélj világosabban! Magad sem hiszed el, amit mondasz.

Isabel, aki már sokat ivott, a részegség bágyasztó kódén keresztül észrevelte, hogy Iván és Miroiasa sem józanok. Bár ura volt teljesen akarátának, úgy érezte, hogy amit most mondani fog, más alkalommal nem mondaná el... idegen előtt... ilyen nyers szókimondással... de most kipakolhat vele, mert önmagán könnyit és valami nem várt, merész sodrást adhat beszélgetésüknek. — Sohasem láttam tisztábban a helyzetet, mint most. Miroiasa előtt elmondhatom, hogy meddő életre vagyok kárhóztatva nálad. Nem ezt a sorsot szántam magannak.

Iván ijedten nézett Miroiasára, mintha ezt a fordulatot is az ő démonikus közelsége váltotta volna ki Isabelből. Miroiasa azonban fensőséges nyugalommal nézte őket és szemmeláthatólag élvezte perelésüket.

Most ezt mondta Iván:

— Minő igazságtalanság! Nyugodtan elbeszélgettünk, a legnagyobb egyetértésben. Egyik gyerekes kívánságodat fejezted ki, amelyre én ártatlan megjegyzést mertem kockáztatni. A legnagyobb türelemmel hallgattam minden szavadat és egyszerre...

Soran vezeti a vasárnapi Roman Kupa mérkőzést. A Román Kupa bizottsága Soran nagyváradi bírót jelölte ki a vasárnapi Kárpát FC—Olimpia (Bucuresti) Román Kupa mérkőzés levezetésére. A két egyesület ugyan közös elhatározással Ceareanut kérte a mérkőzés levezetésére, de úgy látszik a bizottság nem vette tekintetbe az egyesületek óhaját.

Bajnoki mérkőzések Németországban. Rapid—Vienna 5:5 (4:3), Admira—Wacker 4:2 (2:0), FC Nürnberg—Jahn 5:2 (1:2), SV Fürth—K. Neumayer 3:2 (2:2), Augsburg—FSV Nürnberg 4:2 (1:2).

Argentín játékosokat szerződtetett a Lazio. A Lazio Argentínából szerzett erősítéseket. Összesen négy argentin játékos indult el Argentínából Rómába. A négy játékos neve: Faccio, Gualdoni, Pisa II., Gualtieri. Mindannyian fiatal és tehetséges játékosok, akikkel nagy mértékben megerősödik a Lazio csapata.

Büntet az olasz labdarugószövetség. Az olasz szövetség legutóbbi ülésén Chizzo Brunot, a Milano játékosát három hétre, Ravat, a Juventus háttvéd-játékosát pedig egy hétre eltiltotta a játéktól.

EHC Davos — Magyar válogatott 5:0, (1:0, 3:0, 1:0). A magyar jégkorong válogatott második svájci mérkőzésén is súlyos vereséget szenvedett. A csapat ezúttal is megfelelő kapus nélkül küzdött végig a mérkőzést, mivel Csák helyére tartalékként beállított ifjúsági kapus egy pillanatig sem volt teljes értékű játékos.

— Gyerekes kívánság, — biggyesztette le ajkát Isabel megvetőleg.

— Igenis, az. A gyerekek nem számolnak az élet valóságos körülményeivel, akik kiábrándoznak maguknak valami, nem húsból és vérből való figurát, akik kapkodnak a kezükkel a hold után...

Miroiasa, mintha homályosan megértette volna mindazt, ami Iván lelkében végbe megy, de nem szólt semmit, csak elhárítólag intett a kezével.

Isabel hangja könyörgésre fordult.

— Amióta itt vagyok, minden igyekezetem...

Elhallgatott, látva, hogy Miroiasa tekintete bezárult e szavakra. Nem nézett Ivánra, úgy is tudta, hogy milyen az arca. Biztatást várt valahonnan, hogy segítségére siessenek, hogy erőre kapjon benne bizonyos homályos tudat. De nem kapott választ és a csönd, amely körülvette, csak fokozta felkínákozásának céltalan voltát. Váratlan izgalomtól újra italt akart önteni magába. De Iván kivette a kezéből a poharat. Isabel megpróbálta visszavenni, de csuklója körül Iván erős ujjszorításait érezte. Most szédülve az ittasságtól, engedett és makacsul maga elé meredt.

— Nekem nem lett volna szabad feleségül mennem Ivánhoz, — fakadt ki azután, teljesen elvesztve az önuralmát. — Egyáltalán nem lett volna szabad férjhezmennem, — hullámozott át rajta az indulat, amelyet a többiek értelmetlenül szemléltek. — Szabad életet kellene élnem, mint amilyet te, Miroiasa. Szerelem? Egy pohár víz! Bizonyára nálad is így van, Miroiasa? De képzeld el, egy egész életen keresztül benne ülni egy langyos fürdőkádban.

— Megáll az ember esze, hogy miket beszélsz összevissza, — szólott Iván megütődve. Miroiasa gúnyosan nézett rá, nem lehetett megállapítani, hogy mi rejlik félig lehúnyt szeme mögött. Hosszú ujjával lesímitotta makrancos haját a halántéka körül. A cigarettáskatulya

RÁDIÓ

PÉNTEK, FEBRUÁR 16.

Bucuresti. Radio Romania és Radio Bucuresti. 12: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.10: Cristea Ionel zenekara hangversenyez. 13.20: Időjelzés, előadások, művészeti és kulturális hírek, sport. 13.30: Hanglemezek. 14: Rádió ujság. 14.20: Filmzene hanglemezeiről. 14.50: Rádióhírek, különféle közlemények. 15: Malorescu emlékünnepele közvetítése. Radio Romania. 19.00: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Műszaki posta. 19.17: Hanglemezek. 19.50: Magyar nyelvű hírek. Radio Romania és Radio Bucuresti. 20: Előadás. 20.15: Hanglemezek. 20.35: Közvetítés a Román Operából. 21: Rádió ujság. 21.50: Rádió ujság. 22.25: Sporthírek. 23.15: Francia, német, angol és olasz nyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 7.45: Ébresztő. Torna, hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Előadás. 11.45: Felolvasás. 13.10: Cigányzene. 13.40: Hírek. 14.30: Katonazene. 15.30: Hírek. 17.15: Diákféltóra. 17.45: Idő, időjárás, hírek. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15: Előadás. 18.45: Votisky Alice magyar nótákat énekel. 19.50: Csevegés. 20.15: Hírek. 20.30: Az Operaház előadásának közvetítése. Fidelio. 21.50: Hírek. 23.25: Időjárásjelentés. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.25: Magyar tánclemezek.

SZOMBAT, FEBRUÁR 17.

Bucuresti. Radio Romania és Radio Bucuresti. 12: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.10: Részletek clasz operákból, hanglemezek. 13.20: Időjelzés, előadások, művészeti és kulturális hírek, sport. 13.30: Szalonzene. 14: Rádió ujság. 14.20: A szalonzene folytatja hangversenyét. 15: Rádió hírek, különféle közlemények. Radio Romania. 18: Országőrök órája. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Művészeti és filmkrónika. 19.20: Bucuresti város énekkarának hangversenye. 19.50: Magyar nyelvű hírek. Radio Romania és Radio Bucuresti. 20.05: Előadás. 20.25: Savescu Zina énekel. 20.45: Rádió ujság. 21: A rádió postája. 21.15: Zongora hangverseny. 21.45: Tánclemezek. 22.10: Rádió ujság, sporthírek. 22.30: Keringők, hanglemezeiről. 23: A világ nagy zenekarainak hangversenye hanglemezeiről. 23.45: Francia, német, angol és olasz nyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 7.45 Ébresztő. Torna, hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.15: Ifjúsági rádió. 11.45: Mit nézzünk meg? Előadás. 13.10: Cigányzene. 13.40: Hírek. 14.30: A belgrádi Stankovics énekkar hangversenyez. 14: Hanglemezek. 15: Hírek. 17.15: Északi mesék. 17.45: Idő, időjárás, hírek. 18.00:

után nyúlt, nagy gonddal kiválasztott egyet, megnyomogatta, rágyújtott és józan hűvösséggel felengedte az első füstkarikákat.

Isabel szeme egy pillanat múlva fásultan lecsukódott. Mintha mondani akart volna valamit, de nem jött ki a száján a szó. Úgy tetszett, hogy elaludt együltében.

— Még sohasem csipett be, — jegyezte meg halkán Iván, mentegetőzve, Miroiasa felé fordulva. — Nem bírja a mi erős italainkat. Ezért hadart össze hetet-havat.

Igyekezett elnéző és megbocsájtó lenni. Önuralomra erőltette magát, de lelke mélyén teljesen megdőbbsent. Isabel most föltárta lényét, amelyet nem ismert. A jéghegy alig látható csúcsa kiemelkedik az óceánból és megmutatja, hogy minő áthághatatlan torlaszok lappanganak a mélyben. Isabel levetkőzteti magát, megszégyenítően, Miroiasa szemeláttára. Most Isabel kinyitja a szemét, szétnéz és megrázkódik. Tán-torogva feláll és szó nélkül kimegy. Alig, hogy betette az ajtót, nem betette, hanem becsapta, hogy az egész ház rengett bele, Iván bocsánatkérően utána somfordált. Isabel ráírvált: — Miért jössz utánam? Ne félj, nem történik semmi bajom! — de hagyta, hogy Iván kézenfogja és visszavezesse. Leült a divány szélére és makacsul azt próbálgatta, hogy minél kevesebb helyet foglaljon el rajta. Azután a fejét a kezébe tette és elhallgatott.

— Bocsássatok meg, — mondotta Miroiasa és a békeség kedvéért magát játszott meg vétkesnek, — hiszen tulajdonképpen én vagyok az oka az egésznek.

Iván ezúttal rá sem hederített, túlságosan el volt foglalva kínos fölfedezésével, csak bámulta Isabelt, aki még mindig mozdulatlanul ült a divány szélén, azután előrecsúszott, leült a szőnyegre és fejével megtámaszkodott a divány tájába. Most már valóban elaludt.

Miroiasa olyan mozdulatot tett, mint akinek azonnal föl kell állania és távoznia, mert teljesen fölösleges, hogy még itt legyen. De ez

Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15: Előadás. 18.45: Szalonzene. 19.45: Előadás. 20.15: Hírek. 20.25: Hegedű hangverseny. 20.40: Egészségügyi kalendárium. 20.55: Tánclemezek. 21.10: Fenség fizetek. Komédia 3 felvonásban. 21.45: Hírek. 22.40: Hírek. 23.35: Cigányzene. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.20: A Koncert fuvószenekar műsora.

Magyar nyelvű hírek. 18.30: Reichsender Böhmen (269.5 m és 21 m röv. hull.) 18.50: Pozsony. 20: Toulouse (328.6 m.) 20: Reichsender Böhmen (269.5 m és 31 m röv. hull.) 21.18: Róma II. (244.3 m) és Róma RH (21.15). 22.15: London National (261 m) és rövidhullám GSA (48.50 m), GRX 30.96 m. 22.15: Bucuresti. 23.15: Reichsender Böhmen. 23.45: Pozsony 23.45: Belgrád (437.3 m és 49.2 m röv. hull.) 23.50: Besztecébánya. 23.45: Toulouse (328.6 m) és Strassbourg (349.3 méter.)

ÚJ KÖNYVEK

— **Vidám nyelvrák tanító nélkül.** Dr. Honti Rezső új angol nyelvkönyve a „Vidám nyelvrák tanító nélkül” sorozatában jelent meg és Byssz Róbert rajzai gazdagítják és teszik hasznosabbá és élvezetessé. Eleven, húsból-verből való kifejezéseket tanít, a mindennapi élet hajlékony, változatos beszédmodorát, minden papírú merevség és nagy-képűség nélkül. Kezdeknek: könnyű, vidám és kényelmes módszer. Haladónak: a legkellemesebb ismétlés és sok tudnivaló. Lingua kiadásban fűzve 165 lei, kötve 214 lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál Cluj.

— **Guy de Pourtalés: Berlioz élete.** A Rákóczy-induló lángeszű ujraköltőjének, a XIX. századi francia zene leghatalmasabb egyéniségének, Hector Berlioznak életsorsa talán minden művészkálvariák közt a legmegrázóbb és legfájdalmasabb. Állomásain úgy vezet végig bennünket Guy de Portalés, hogy úgyszólván nem kell élnie a regényes életrajzok kiegészítő „szépirodalmi” módszereivel. A könyv mégis regény, még pedig a legérdekfeszítőbbek egyike, amellel irodalom a javából. A páratlanul nagyvonalú és mélyreható ábrázolási mód plasztikusan dombortítja ki a hős életében szerepet játszott férfiak és nők, barátok és ellenségek, hitvesek és szeretők, császárok, hadvezérek, újságírók és muzsikusok testi-lelki valóságát. Tökéletes és felejthetetlen képet kap az olvasó erről a kudarcokban, szenvedésekben és csalódásokban megdicsőült, tragikus Don Quijote-utódról. Berlioz élete az Athenaeum kiadásban jelent meg és szép kiállításban, egészvászonkötésben 198 lei.

csak egy pillanatig tartott, hogy egy más érzés legyen rajta úrrá. Iván pillantását érezte magán, amely odafürödött a melleire, ahol egy kapocs fölpattant. Miroiasa asszonyi erejének teljes tudatában, fölényesen mosolygott. Egyszerre eszébe jutott hajdani együttlétüknek minden íze és izgalma a férfiakkal. Ha sor került rá, hogy a legvadabbul szeretkeztek, mindig közbejött valami, ami a mélység hínárosába vonszolta le a gyönyört. Igen, ő gondolt arra is, hogy felkeltse Iván érzékiségét, mint a Dimitrijét vagy a Pejuét, hogy teljesen magához láncolja s csak a körülményeken mulott, hogy messzebbre már nem jutott el. Most itt mind a hárman be vannak rugva, kínálkozik újra a pillanat, nem kell mást tenni, csak engedni, hogy a szoknya egy kicsit felhúzdójék, előbbre kell csúszni a diványon és Iván ennek a kihívó mozdulatnak a látára odakényszerül hozzá, hátulról megcsókolja a szemét és már is az ajkára tapad. Elvenni egy asszonytól az urát, akkor, amikor ő akarja, a saját lakásán, akár a szeme láttára is, — ez a különös érzéki öröm a Miroiasa esete volt. Kettőjük között ő az erősebb. Az erősebb mindig megbünteti a gyengét. Ő most is onnan jött, ahol ezer veszélynek volt kitéve. Joga van a test minden gyönyörűségéhez, hadd pihenjen és csituljon ezalatt a lelke, hadd meneküljön valahová, ha mindjárt ennek a polgári fészeknek fel-dúlása árán is. Iván tetszik neki. Tetszik lányos zavarával, ügyefogyottságában, elpusztíthatatlan kamasz természetével és ő ki van éhezve férfi után...

Iván azonban kisiklott mellőle.

— Alszik, suttogta. — Reggelre kipihen magát, — vigasztalódott és megismételte: kipihen magát és nem fog emlékezni semmire.

Miroiasa megvetően még mindig eregette a füstkarikákat. Kezével a blúzához nyúlt, hogy a kapesot megerősítse. A kapocs azonban nem működött és nevére abba hagyta. Ha most mégis akarnám... — tüzelt föl benne ismét a bátorság, de elkomorodott a tekintete. — Add ide a

— **Földi Mihály: Menekülők.** Földi Mihály azok közé a magyar írók közé tartozik, akinek művei nemcsak magyar nyelvterületen értek el hatalmas sikert, de a külföld is érdemesnek tartotta könyveit lefordítani. Legújabb regénye a lelkiismeret regénye, amely korunk társadalmi és erkölcsi kérdéseit a lélek síkjára vetíti. Hőse a milliomas, aki elmenekül a vagyonától, az életétől, az emberiségtől, önmagától, hogy a lemondás útján keresse a nyugalmat és boldogságot. Másik hőse a fiatal polgárlény, akit kitaszít helyéről a társadalmi vilár a züllés örvényébe, ahonnan rendkívül küzdelmek során emelkedik fel az új, a tisztultabb élet felé. Földi Mihály: „Menekülők” c. regénye az Athenaeum kiadásában, szép fehér papíron, hatalmas kötetben (499 lap), jelent meg, fűzve 198, kötve 238 lei és kapható minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál Cluj.

— **Willer József dr.: Rendszeres angol nyelvtan.** Willer József dr., az aberdeeni egyetem magistere, tehát az angol nyelvtanítás illetékes képviselője. Lingua kiadásban megjelent új rendszeres angol nyelvtana az angol nyelvtanulásnak nchezebb részét, az alaktant dolgozza fel és pedig olyan könnyű modorban, kitünő összefoglalással és rendszerrel, hogy abból mindenki magánúton megtanulhatja a nyelv alapjait. Willer dr.: Rendszeres angol nyelvtan (Alaktan) Lingua kiadásban, szép kiállításba fűzve 119 lei, kötve 158 lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál Cluj.

— **Stanley Baldwin: Mi angolok.** Stanley Baldwin (jelenleg Earl Baldwin of Bewdley) Neville Chamberlain közvetlen elődje volt Nagy-Britannia miniszterelnöki székében. Közel harminc esztendő politikai pályája, amely az első világháborút megelőző évektől majdnem a második világháború küszöbéig terjedt, Anglia újkori történelmének egyik legviharosabb korszakára esik. Tartalmából kiemeljük: A szabadság fátyla. Nemzeti jellemünk. A szabadság: életelelemünk. Az igazi demokrácia. Valóság és nemzeti élet. A béke útja. A lelkek megnyerése. Stanley Baldwin: Mi angolok fűzve 82 lei, kötve 119 lei minden könyvkereskedésben.

— **Kodolányi János: Ormánság.** A magyar sors mélységeinek egyik legbeavatottabb ismerője és feltárója Kodolányi János. E kötetben három regényét, a Szép Zsuzskát, a Börtön-t és a Kántor József megdicsőülését foglalta össze az író. Az alakok megkapó rajzán, a történetek mozgalmasságán keresztül mindennél mélyebben világítanak be a regények a falu szerelmi problémáiba, az egyke, a földéhség, és a szektajárvány által kikezdett ormánsági nép életébe. Az „Ormánság” Athenaeum kiadásban jelent meg, igen szép kiállításban 361 lapon. Ára fűzve 158 lei, kötve 198 lei, minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál Cluj.

szvetteremet, meg a kabátom, — mondotta üres hangon. Hirtelen felállott. — Hazamegyek.

— **Miért, Miroiasa, maradhsz nyugodtan,** hova is mennél? Még azt se kérdeztem meg, hol laksz? Nem akarsz itt aludni nálunk? — kérdezte rémegve, hogy Miroiasa elfogadja-e a meghívást, amelyet csak félkomolyan mondott.

— **Megyek, fiam — és már a szvettert** magára is rángatta a fején keresztül. — Nekem meg van a szállásom. Jól ismerem ezt a várost. Itt jártam iskolában — és keze már ott volt a kilincsen.

Még csak háromnegyed tíz — nézett órájára Iván és elcsodálkozott, hogy még csak ennyi van. Azt hitte, hogy az éjszaka jelentékeny része már elmúlt.

— **Maradj még egy negyedóráig,** — únszolta tovább, — aztán hazakisérlek.

— **Mit fog majd szólni Isabel,** ha fölkel és nem talál itt? Még azt fogja mondani... — Semmit se fog mondani, — vágott közbe Iván energikusan, hogy ezzel önmagát is megfékezze. — Semmit sem fog mondani. Szólok majd a cselédnek, hogy hazakisértelek téged. Ez csak a legtermészetesebb.

— **Nagyon természetes,** — mondhatom. — Mit gondolsz, Isabel nem azt gondolja, hogy a szeretőd voltam?

Iván ijedten nézett rá.

— **Nekünk, nőknek, jobb a szemünk.** Meg vagyok győződve, hogy Isabel is azért itta le magát, — de ezt a megjegyzést inkább csak azért ejtette el, hogy Ivánt még jobban nyugtalanítsa.

Iván készséggel elfogadta e magyarázatot. Idegességéhez hozzájárult, hogy oktondi módon féltékeny volt rá. Forradalom, Mihailov és más efféle ostobaságok. Amilyen ösztönös lény, feltételezhette, hogy Miroiasa az a lány, akivel nem lehet csak eszmei barátságokat fenntartani. Féltékeny volt, határozottan az, de azt is ki akarta beszélni magából.

(Folytatjuk)

A napfényben uszó francia Riviérán üresek a szállodák és olcsók az árak

„Vásárolni honvédelmi kötelesség” — mondja a hatásos propaganda

Riviéra, február hó. Az ujságok negyven fokot jelentenek Finnországból és harmincat Lotharingiából. Otthon is bizonyára sokat szenvednek a hidegtől és a metsző északi szélről.

Nizza azonban csodálatos idővel ajándékozza meg az utast. Minden tavaszias, májusi.

A nap ragyog, melegít és barnít, a fák sötétzöldek és üdék, a tenger felől langyos szellő simogat. Felöltő nélkül sétálunk és irigyeljük a nizzaiakat.

Am figyelmeztetnek, hogy oktalan az irigységünk. A nizzai káprázatos látszatnak is megvan a sivar valósága: a riviérai klíma csak úgy egészséges, ha rövid ideig élvezi valaki. Az állandó ottartózkodás ártalmas és egészségtelen.

De ennél is sokkal inkább fáj a nizzaiaknak, hogy a háború következtében most béna ideny kezdődik náluk.

A szállodák üresek (és olcsók), a játéktérmekek zárva, a tengerparton alig sétálnak idegenek.

Itt-ott hallani egy-két angol szót, satnya misszek dacolnak a háborúval és az akadályokkal. Elvértve magyar szó is hallatszik. A többi sétáló azonban mind francia. Párisból vidékre költözött családok, nagyon sok nő és néhány szabadságos katonatiszt.

AZ ÜZLETEKBESEN ÉS A VÁSÁRCSARNOKBAN alig venni észre, hogy csökkent volna a forgalom. A főucca üzletei továbbra is telve vannak vásárlók-

kal, s a gyümölcspiacon hullanak a garasok a banánokért, a fügekért, meg a narancsokért. A gyümölcs piac helyét délután a virágvásár foglalja el. Itt is nagy a kereslet. Csupán szállítaniok alig lehet a nizzai virágkereskedőknek, holott az olasz Riviérán épp az elszállítás méretei lepik meg a figyelmet.

A laikus utas nem állapíthatja meg, mi lehet az oka ennek a normális kereskedelmi életnek. Vagy nem is normális ez a forgalom, hanem épp hisztérikus összevásárlása a készletnek? Alig mutat erre meggyőző jel. Nem nagy tételekben vásárolnak, hanem megszokott apró mennyiségeket.

Valószínűbb, hogy

hatásos propaganda

következménye ez a vásárlási hajlam. Üzletek kirakataiban, falakon és nyilvános helyeken hatalmas feliratok hirdetik a jelszót:

„vásárolni honvédelmi kötelesség”.

Nemzeti erénnyé tenni a vásárlást: ügyes propagandaötlet. A francia köznépre most nagyon hatnak az erkölcsi érvek. A müncheni döntés óta a politikai gondolkodásuk átalakult, új irányt vett. Minden jel arra mutat, hogy az 1939. esztendőnek ugyanolyan jelentősége lesz a francia történelemben, mint a Dreyfus-per éveinek. Amihez akkor évek végső forrongása kellett, azt most egyetlen kívülről jövő megrázkódtatás elvégezte.

A lelki megtisztulás folyamata ritkán volt olyan gyors s a nemzet teljes egységbe forradása olyan tökéletes, mint most.

Ezért hatásos jelszó a vásárlásnak közérdekké és nemzeti erénnyé nyilvánítása. A francia kiséber most komolyan és lelkesen teljesít mindent, a mit a nemzeti ügy megkíván tőle.

A RIVIERAI SÉTA

Állítólag békés időben sem volt veszélytelen. Szélhámosságok és zsebmeteszók működtek itt nagy sikerrel, s ezért a tisztességes embernek is állandóan készülnie kellett az igazoltatásra. (Legalább is így beszélnek a Riviera régi magyar vándorai.) Most, háborús korban, hogyne készülné fel az ilyen lehetőségre a külföldi? Otthoni barátok is arra figyelmeztettek, hogy Franciaországban minden uccasarkon igazoltatják a gyanús járkálókat.

Óvatosak akartunk hát lenni s ezért nemcsak iratainkat vettük magunkhoz, hanem a szálloda tulajdonosnőjétől azt is megérdeklődtük, ne jelentkezzünk-e a rendőrségen?

— Minek, — kérdezte anyagi naivsággal az úrhölgy — talán nincsenek rendben a papírjaik?

Még békeidőben is megnyugtató válasz. Úgy látszik, a mai háború — legalább is most még — olyan, mint a nizzai házak feketébe burkolt ablakai: a felületet takarja csupán, mögötte pedig alig változottan zajlik tovább az élet.

Mindez azonban látszat csupán. Látszat a napfény is és látszat a jólét is. Am a látszat alatt, az ablakok és a háború mögött, nyugtalanul és vergődve keresi önmagát a francia lélek és jövőjének útját a francia nemzet.

(D. L.)

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet alapján apróhirdetési áraink a következők: álláskeresés, elveszett tárgyak, eltűnt személyek, fürdő s gyógyhely hirdetések szavankint egy leu. Levelezés és Házasság nem közölhető, minden más rovatban szavankint kettő lei. Legkisebb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetéseket díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata I. C. Brătianu 3. II. kerület: Popovici trafik, Piata Badea Cărtan 8. — Kardos-trafik, Piata Traian (szerb templom mellett) Grósz-trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerület: Flauder-trafik, Piata Lănovari IV. kerület: March-trafik, Piata Küttl. — Nógrády-trafik, (Corso mellett). — Schmidt-trafik, Piata Dragalina 6. Telefon 45—06. — Vittek-trafik, Bul. Carol 54. — Galgóczy-trafik, Strada Brătianu 15/a. Telefon: 45—13.

Lakas

Ötszobás lakás I. emeleti, 5 szobás lakás II. emeleti orvosi rendelő, vagy irodai célokra alkalmas, 3 szobás lakás II. emelet, modern, déli fekvésű május 1-re kiadó. I. Str. I. G. Duca 8. E. K. Thomas. 608

Emeletes modern villa, egy lakás, kályhafűtéssel havi 4200 lei plus mellékdíj a Belváros központjában május 1-re kiadó. Érdeklődni: Mihail, Str. Lonovici 1. Telefon: 16—10. 634

Háromszobás kertesi családi házat május 1-re Erzsébet, vagy Józsefvárosban kivennék. Cím: Roman Péter, Parta. 647

Autó-velei

Eladó egy 8-as MAV cséplőgarnitúra 1910-beli, 5 és fél légkörnyomással bíró kazán, láncos magánjáró. Bratan Rafael Besenova-Veche, házszám 1211 646

Szép akar lenni?

Használjon KULKA-féle liliom-tejkrémet, liliom-tejszappant és liliompudert, hár o m színben. Kaparató kizárólag a

Városi

gyógyszertárban

a „Fekete Sashoz” az Arany Szarvas épületben I., Piata I. C. Brătianu.

Jutányosan eladó Kardostelepen 120 négyszögletes telekötvezett telek házakkal. Üzletnek igen alkalmas. Közlelőbit a kiadóban. 1864

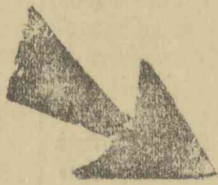
Használt könyveket férfi-, női-, gyermekruhákat, cipőket és egyebet. IV., Str. Fröbl 31. ajtó 19. Hívásra házhoz jövök. 653

Eladó 4 hold föld Timisoarán. Érdeklődni a háztulajdonosnál III., Str. Virgil Onitiu 3. 651

35 év óta

SIEBOLD-

BUTOR a legjobb tőkebefektetés. Üzem: Temesvár II., Str. Telegrafului 22. — Állandó kiállítás: I., Piata Unirii 14 szám.

Hirdessen a
DÉLI HIRLAP-ban

Csapágyfémeket, használt, de jó állapotban lévőket vételre keresek: Ing. Coloman Schedivetz, IV., I. C. Brătianu 39. 649

Különjéte

Tegnap este Bulevardul Regina Marian elvesztettem piros bőrtárcámam. Megtalálóját pénz megvárthatja, okmányokat Str. Stefan cel Mare 15 alá küldje. 652

DÉLI HIRLAP

automata telefonszáma:

28-10.

C. F. R.
Inspectia 5. Intretinere
ARAD
No. 5347/1940.

Publicație de licitație

Marti, 12 Martie 1940, ora 11, la secția L. 6. Timișoara, gara Timișoara, se va ține o licitație publică pentru:

Darea în chirie a unui local de prăvălie de 161 m. p. din palatul CFR (f. Löffler) Bulev. Regele Ferdinand No. 1. a. la Timișoara, care a fost ocupat mai înainte de firma „Framex”, pe lângă următoarele condiții:

1. Concesiunea se dă dela 1 Mai 1940—1 Mai 1943 (eventual dela 1. Aprilie 1940—1. Aprilie 1943.)

2. Ofertele timbrate, închise și sigilate vor fi însoțite de rețepise de depunerea garanției provizorie de 5% din valoarea ofertei, în numerar, efecte de stat sau efecte garantate de stat, care se va depune la cassa de depuneri și consemnațiuni sau la una din Administrațiile Financiare; pe recipisă să se menționeze că garanția este depusă pentru licitația localului sus menționat.

3. Ofertanții vor înainta, împreună cu ofertele lor o declarație că au luat la cunoștință condițiile contractului tip, publicat în Foaia Oficială CFR No. 944 și că le acceptă în totul.

4. Chiria minimală va fi 600 (șase sute) lei pro m. p. pe an.

5. Ofertele se vor înainta Secției L. 6. Timișoara, gara Timișoara, până la 11. Martie 1940. sau se vor depune în ziua și ora licitației.

6. Orice alte informațiuni se pot obține dela secția L. 6. Timișoara, gara Timișoara.

Seful Secției L. 6. Timișoara
Ing. S. Ionescu.